

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Paulli, Joachim Richard.; [af Joachim Richard Paulli?].
Titel Title:	<u>Naturen over Optugtelsen : eet Skuespil paa 5 Acter</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Hieronymus Christian Paulli, 1724
Fysiske størrelse Physical extent:	84 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

55-263

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021923800

Naturen
Oder
Opugtelsen/

Eet
Stuespill

... Paa
5. ACTER.

ROBERTSON,
Sindes tilkiøbs hos
Hieronymus Christian Paulli
Boghandler sammesteds.

Tryckt hos Joh. Jørgen Høpfner/ Univ. Bogtr.
Aar 1724

Personer.

1. Harpagon , en gammel Mand.
2. Melissantes eller Fictitia Harpavons Daatter, under dette Navn i Mands-Klæder, forliebt i Leandre.
3. Florida, Harpavons Daatter, hengiven til Studeringer.
4. Lucia, Harpavons Daatter, gift med Demophon.
5. Demophon, en gammel riig Mand, gift med Lucia.
6. Leandre, Frier til Fictitia.
7. Florentinus, Frier til Florida.
8. Donatns, en gammel Magister.
9. Orlando eller Dorinde, Fictitiæ Pige, udi Mands-Klæder under dette Navn.
10. Doris, en gammel Tieniste-Pige hos Demophon.
11. Crispin, Leanders Tienere.

Naturen over Optugtelsen.

ACTUS I.

Theatrum een Gade.

Scen. I.

Melissantes. Orlando.

Orl.

Na sandt som jeg er en ærlig Pige/ saa
 kand jeg forsikre eder min smucke G. m.
 frue / at jeg aldrig i mine Dage mere
 fordrager Skjorter, siden jeg er kommen i Ba-
 ne / efter eders Exempel / at bruste og gjøre mig
 til i Mands-Klæder. Der er saa min Troe saa
 stor Forskiel paa det Levnet vi før førte og det
 vi nu fører / at jeg icke kand beskrive den; og der
 er langt større Fornøjelse ved at spakere omkring
 med Hatten under Armen og Næven i Siden /
 og saaledis under en fremmed Klædning udlof-
 fe de unge Fruentimmer / saa og vexere de sver-
 mende Mand-Folck her i Staden / end at sidde
 snøret om Dagen for at pricke i en Kamme / og
 bie efter at nogen vil komme forbi Vinduet og
 tage sin Hat af. Ders m. J. nogen Tiid gir jer

til / at blive Gruentimmer igien / saa vil jeg bede eder / at I icke vil røbe mig / thi jeg har ald for stoor Lyst til dette Levnet.

Meliss.

Men Mandfolck / min Kiære Dorinde, har dog altid Luven fra os. Det har jeg tidt nock forsøgt / siden vi forandrede vor Dragt. Kierlighed er en forborgten Guld / der buldrer og larmer hos os indtil den faaer Lust / og har hundrede Udsøene at aabenbare / at vi icke ere det vi giver os ud for. Jeg for min Part frygter derfor hver gang jeg seer Leander; og ihvørvel jeg en Tid lang allereede har omgaaet ham udi denne Klædning / og i Fortrolighed faaet ham til at troe / at jeg er en Mands Person / som heder Melissantes, saa dog alligevel er jeg bange for at røbe mig selv u-forsvarendes. Hand elsker mig saa høyt / som een Ven kand elske den anden / maaskee af en anden Drift end hand selv veed / og den Fortrolighed udi hvilcken hand aabenbarer mig sine hemmeligste Anslag / frygter jeg vil eengang udlocke meere af mig end jeg tør sige ham.

Orl.

Det kommer alt deraf / at I icke har forandret Hierte tillige med Klæder. Den samme Skiebne blev jeg visselig underkastet / dersom jeg vilde lade mig regiere af Cupido som I / men saa gal er jeg icke. Hand er ald for mager end at jeg skulde faae Behag til ham / og ald for blind end at hans Ønen skulde føre mig i Bildfarelse. Jeg kand icke faae større Sindighed til denne liden Skalck / at jeg jo kunde / om jeg havde fat paa ham / druckne ham i en Kilde fuld af Jomfru-Taare / der skulde være saa salte som hans

hans Moders Sæ/ eller og jeg vilde sætte ham i Truncken og et sort Hul/ hvor de Forliebtes Suck skulde trænge sig ind til hans Marv og fortære hans Kræfter.

Meliss.

Du taler saa forvoven/ som du kunde have afslagt ald Fruentimmer Egenskab den Tiid du fastede dit Skier. Det har jeg icke gjort/ og derfor kand jeg icke aflade at være Fruentimmer liig/ og paa deres Skrøbelighed veed du jo at Cupido altid gierne bygger sin Magt. Jeg kand icke see mig selv i Speiglet uden at tæncke paa Leander, og siden jeg for hans Skyld har isørt mig denne Klædning tæncker jeg idelig paa ham/ icke uden Sindets største Uroelighed/ derfor er jeg saa kied af denne tvungene Dragt/ og ønskede gierne/ at lade mig see igien med ald den Yndighed som voris Kion formaaer/ men hvorledis det best skal skee/ veed jeg icke.

Orl.

O! tæncker aldrig paa/ at det vil løbe vel af. Eders gamle Fader den egsindige Harpagon er alt for hevngierig end at hand skulde vilde kiendes ved eder/ og eders lærde Søster Florida vil derudover vist nock faae eders Matrimonium til de mange Penge som hende forleeden blev testamenteret. Det er noget jeg seer saa vist forud som det allereede var skeet.

Meliss.

Jcke dismindre naar Pungen er tom og de saa Penge oppe/ som vi i den Hast kunde tage med os/ da vi flygtede af min Faders Huus! saa vil det dog paa det sidste komme dertil. Og at det da icke skal være for sildig naar min Søster Florida maaskee har baade min Faders

Hjerter og Midlerne borte / saa vil jeg heller / jo
 for jo bedre vende om igien til min Fader / bede
 ham om Forladelse / see eenfoldig ud / og love al-
 drig at giøre sligt meere. Ach! Dorinde eller
 Orlando hvad jeg skal kalde dig.

Orl.

Jeg maae giøre i den fald hvad J vil / naar J
 kun icke vil sige hvor jeg er bleven af; thi jeg
 har endnu i sinde at giøre mig adskillig Fornejel-
 se i denne Habit, for jeg legger den af. Og
 naar J derfor vil vedblive eders Ord / med at
 delge min Forklædelse / saa er jeg tilfreds J aa-
 benbarer eder for jer Fader hvor og naar jer selv
 lytter. Læger eders forrige Klæder paa længe
 nok / gaaer til eders Fader / falder ham om Hal-
 sen / med forstelte Taarer i Øynene / falder i Knæ
 for ham / med en hyckelske Afbiigt paa Tungen /
 forfølger ham hvor hand gaaer / at hand icke
 skal undgaae jer / holder ham i Riorden / at hand
 skal høre eder / jeg skal icke være derimod.

Meliss.

Jeg har betænkt mig. Jeg vil blive i denne
 Dragt endnu een Dag eller to længere / hvem
 veed hvad Læylighed i den Tiid fandt forefalde /
 og hvad for en god Stjerne jeg endnu maatte
 have paa Himmelen.

Orl.

Læyligheden fandt giøre det / som J siden gier-
 ne ønskede u-giort. Mens Jomfrue / lad os ta-
 le lidet koldfindig om denne Materie, og fortælle
 Historien, som den icke kom os ved. Her skal
 være et Gruentimmer i Byen som heder Ficti-
 tia, gandske ung / maadelig smuck / lille korn dy-
 dig / som er løbet fra hendes Forældres Huus /
 og stripper omkring udi Byen efter en Person
 heder

heder Leander, en meget vacker Karl/ har 4000 Rixdalers Gndkomst om Alaret/ men er en Person/ den hun aldrig talte med/ før hun resolve-rede sig til at løbe efter ham. Det der var Aarsag til hendis Flugt var nogle Vapier-Lapper/ tillige med et Doufin eller to Cavalleers Eder og Paroler, som blev hende slengt ind af Vinduet/ og dermed vil hun beviise hand elsker hende. Efter at hun ved saadan Omgang havde sat sig i Soragt hos sin heele Familie, ja hos den heele Bye/ saa tæncker hun at giøre alt dette got ved en Vielse; Sandelig I maae/ som I siger/ have en særdeelis god Stierne paa Himlen der/ som alle Folck skal tale vel derom/ og af disse Omstændigheder dømme noget Erværdigt. Troe mig kun/ der er stor Forskiel paa Leander, saaledes som hand er i sig selv/ og saaledes som I vilde hand skulde være: Hand bær icke et Gruentimmers Hierte under en Mands Kiort som I gjør/ thi saa kunde mand tæncke hand elskede med Bestandighed; Men hand er som alle andre findet/ der gjør deris Interesse til deris Afgud/ og holder for meget af den/ at hand skulde opoffre samme for hans Kierlighed.

Meliss.

Dit Hoved er ligesom et Drejer-Jern/ og din Misforstand har gjort dig døsig. Jeg veed bedre Besked om alt dette. Jeg lærte at kende Leandre af Hiertet/ før jeg kiente ham af Ansigt/ og denne Kundskab overtaler mig til at troe/ at hand icke er denne ubestandige Verdenliig.

Orl. Ja i Romaner har jeg nock hørt før om saadanne Ting/ som kaldes trofaste Elskere/ men =

Meliss. Tie stille eller tal lidt flogere.

Orl. Jeg siger som jeg meen det/ og saadanne Ord ere altid mindst behagelige: Men det er lige meget/ jeg fand derfor icke styre min Tunge; Vil I binde den/ saa maae I ligesaa gierne sige Munden til/ hvad Gornphelse er der i at leve/ naar mand icke maae snakke?

Meliss. Der bliver icke Tiid til at snakke længere om den Materie, jeg hør Folck komme; Forglem dig nu icke selv/ og husk paa/ at jeg heder Melissantes og du Orlando.

Orl. See der kommer Florentinus, som efter Moden frier baade til eders Søster og til hendes Penge/ hvor artig sig vi det forleeden at viide? maaskee havde hand vidst/ at I var hendes Søster/ saa havde hand icke sagt eder nær saa meget.

Meliss. Sickerlig det. Jeg havde hvercken faaet det at viide/ en heller hvadsomhelst hand/ da du var bortgangen/ aabenbarede mig og Leandre i Fortroelighed; Men Biinen gjorde ham aabenshiertig/ og det Venskab/ der er imellem Leandre og mig holdt hans Undseelse/ saa jeg derudover kom i Kundskab om det jeg bør at vide.

Orl. Nock talt om denne Materie, hand er hos os inden vi veed deraf.

Scen. 2.

Florentinus, Melissantes, Orlando.

Flor. Hvad got nyt har I to imellem eder/ imedens I er saa gæstfri.

Meliff. Vi har geraaden i en nærgaaende Dispute, og talte om Klæde-Dragt / disputerende med hverandre / om icke Fruentimmer-Dragt er langt ziirligere end Mand-Golckenes. Deris kostbare Sætter paa Hovedet / hvorved de fand udbiise deris Behændighed / deris opsatte Haar / som fand stee med saa mange Forandringer / og overalt de mange Baand de bruge / som give Anledning til en stor Ziirlighed.

Flor. Det er noget jeg icke regarderer saa stort paa som du / der icke gjør meget andet om Dagen end at pyndte dig / og allerhøjest snacker om Fruentimmer og deris Arbejde. Sandelig / du har derved længesiden råbet dig selv hos mig / at du er en Fruentimmer-Gieck.

Meliff. Da har du deri taget mærckelig feyl / er der noget af de to Kiøn / som behage mig meest / da er det Mands-Personer / jeg skulle icke kunde bringe det over mit Sind / at forliebe mig i et Fruentimmer.

Flor. Saa skal du snakke for Børn / og icke for dem / der veed hvad Riød og Blod har at sige. Jeg turde icke lufte dig inde med et Fruentimmer paa den hegte.

Meliff. Ingen bødre end mig / og jeg troer alle Mands-Personer / om nogen af dem skulle være meere koldfindig.

Flor. Det kom paa en Prøve an / om en havde Lust til at forsøge det; Men jeg bekiender reent ud / at jeg understod mig icke at udholde saa stor en Grifstelse. Jeg har alt for stor et Exempel i mig selv / hvad Magt Kierlighed har over Hjertene.

Orl. Kierlighed siger J / ja Kierlighed til Penge vil J sige / det er vist dem J frier efter.

Flor. Friede jeg efter Pengene alleene saa var jeg giærrig / friede jeg efter Florida alleene / saa var jeg daarlig / men nu beyler jeg til dem begge for at faae det Skudsmaal / at jeg er forstandig.

Orl. Men hvilcken af Deele vil J holde meest af?

Flor. Jeg vil see jeg treffer Maade i begge Deele / jeg vil icke elske Pengene / saa jeg skulle foragte Florida, og jeg vil icke " " "

Meliss. Men er J og forsickret / at Florida icke foragter eder?

Flor. Vist nock er det / hun har den samme Gejl / som alle de der hænger for meget i Bøger / og glemmer at tæncke paa ald anden Fornøielse / for den store Lyst skyld / den hun har til Studeringer. Men icke dismindre har jeg got Haab / at faae hende paa den rette Ben; Thi jeg bruger de rette Midler dertil / og har anmeldet mig hos hendes Fader / og naar jeg først har hans Tilladelse / saa gir Resten sig siden.

Meliss. Det er sandt / at det er den almindelige Maade at frie paa / men derfor er den icke den beste.

Flor. Jeg er ~~na~~ nær ved at naae min Begiærring / som jeg nogen Tid har været / og jeg venter Saa deren her hid / for at tale med ham selv.

Meliss. Hvem Harpagon?

Flor. Ja den samme.

Orl. Kommer han her hid?

Meliss. Saa hør jeg.

Orl. Saa bliver det icke Tid for jer at bli.

Flor. Hvad vil den Forundring over dette Komme sigs?

Det

Meliss. Det fand jeg best fortælle eder: Jeg er Harpagon meere skyldig/ end jeg strax fand betale ham/ og derfor styer jeg hans Nærværelse. (abit)

Orl. Gaaer kuns I givr vel der i. Men jeg vil bie/ for at see om hand kiender mig/ thi jeg har temmelig forandret mig siden jeg talte med ham sidst.

Flor. Da har vi ham der/ om jeg seer ret.

Scen. 3.

Florentinus. Harpagon. Orlando.

Harp. Det bliver uden Tvivl den gode Ven/ som har gode Tænker til min Daatter Florida.

Flor. Ja min Herre jeg ønskede mig kuns saa lykkelig/ at min Herre vilde have en fierde Part saa megen Godhed for min ringe Person/ som jeg har Kierlighed til hans Daatter og Respect for ham/ saa var jeg lykkelig.

Harp. Jeg har icke Marsag at tæncke andet end godt om ham/ siden jeg intet ont hør om ham/ der synes og at være en særdeelis Liighed imellem eder/ i det eders Navne begynde begge af een Stavelse/ I heder Florentinus og hun heder Florida, og Liighed er det mand skal see efter i den fald; Men som Gistermaal/ om det skal have nogen Art/ ligesaabel berøer paa Brudens/ som paa hendes Forældres Samtykke/ saa har jeg nu Bud efter min Daatter/ for at giøre Forslag om dette Parthie/ tør jeg fand give ham fuldkommen Ja.

Flor. Ventes Florida herhid/ saa vil jeg bede om Tilladelse at trinde af saalænge/ og siden at maatte høre beskeed hos min Herre: thi jeg forestiller mig

mig let/ at hun som et Ungt Gruentimmer vil bære Undseelse for at udlade sit Hjerte i min Overbærelse.

Harp.

Det er icke ilde betænkt; sandt at siige/ saa inclinerer Florida icke synderlig til Gistermaal/ men en vigtig Aarsag tilskynder mig/ at overraske hende dertil alligevel. Som jeg derfor holder raadeligst/ at føre hende først paa Tænker om Gistermaal/ før mand gjør hende Forslag om nogen vis/ saa finder jeg Behag i hans Forsæt/ og vil have den Ære at vente ham ret nu her igien.

Flor.

Jeg skal indfinde mig. (abit.)

Scen. 4.

Harpagon. Orlando.

Harp.

Hvad skal jeg troe denne Karl vil; Vil I tale med mig/ efterdi I seer saa paa mig.

Orl.

Jeg er en ung Student/ som iblant andet har lagt mig efter Chiromantie, og at kunde see af Golckes Ansigt/ hvad som dem er vedsfaret/ eller endnu skal hendes.

Harp.

Da har I lagt eders Tiid usigelig vel an/ det er nock Umagen værd/ at sende sine Børn til Universiteter/ for saadan Gieckerie skjld.

Orl.

Siig icke det min Herre/ det er et ædel Videnskab og ingen Gieckerie/ mand gaaer nock saa vist paa sine Sager/ som enten Astronomi med at siige Været forud eller Medici med at kiende Sygdommen.

Harp.

Ja / ja.

Orl.

Ja ja siger I. Det er saa meget sagt/ som I troer mig icke/ det er at spotte min Videnskab. Jeg skal

skal overbevise eder/ at I tager fejl/ og sige eder de
Ting om eder selv/ at I skal forundre eder.

Harp. Det gad jeg nok hørt.

Orl. See saa lad mig ret see paa eder. Enten er
I Enckemand eller I bliver det vist nok.

Harp. Jeg har ické nødigt at blive det jeg nu har været
ret i mange Aar.

Orl. Seer I vel at jeg sagde Sandhed.

Harp. Det kunde mand endelig giætte til/ kand I
icke sige meere end det?

Orl. Jo vist kand jeg det. I har 3 Døttre/ den
eene er gift med en gammel Mand/ og hun er
endnu meget ung.

Harp. Kigtig nok/ det er min Daatter Lucia som
har Demophon.

Orl. Denne hendes Mand er en velhavende Mand.

Harp. Sa hand har forhvervet sig store Midler i
Vestindien.

Orl. Men det synes ligesom I icke med eders go-
de Willie havde givet ham hende; I hvorvel at
denne Eder-streeg er et Tegn/ at I dermed er
tilfreds.

Harp. Endnu er det ret nok; Thi jeg var i Begyn-
delsen derimod/ eftersom hun/ da hand begiære-
de/ hende ickens var 8 Aar gammel/ men da hand
forestillede mig/ at hand i den Alder vilde tage
hende i sit Huus/ paa det hand i Tide kunde ven-
de hende efter sit Sind/ og fravende hende fra
disse Verdens Forlystelser og Valenskab/ som
vor Natur icke skulde findes tilbønelig til/ der-
som vi ved god Optugtelse og Tvang i vor Ung-
dom blev fraholdt at faae Smag paa Verdens

For-

Gorsfængelighed og at see onde Exempler; Hand og desforuden gav mig en anseelig Summa Penge for hende/ saa loed jeg mig overtale til/ at give mit Samtrycke dertil/ og med min Villie har hand siden den Tiid opdraget hende i sit Huus/ hvilcket hand med stoor Gorsiumlighed har ladet indrette alleene til hendes Optugtelse; Og nu for et par Maaneder siden nemlig/ da hun fyldte sine 15 Aar/ har jeg med største Gornøyselse givet mit Minde til at de nu har holdt Bryllup med hverandre.

Orl. Det maage jeg troe. Jeg kunde icke heller bilde mig ind/ at mine Regler skulde slaa fejl. Nu lad os see videre. Der seer jeg et langt graa Haar i eders høyre Ønenbryn/ det betyder en stoor Corrig som een af eders Børn har gjort eder.

Harp. Da b'iver det vist nock min Daatter Fictitia, som er løben bort/ uden at jeg veed/ hvor hun enten er sløven eller fløven.

Orl. Men det kand icke være det/ der er en Bugt paa Haaret i Mitten/ da det betyder/ at den som har gjort eder det graa Haar/ er saadan een som bryder sit Hoved med megen Læsning; J har jo ingen Søn som har studeret.

Harp. Men vist icke/ men min Daatter Florida er saaledes indragen med Studeringer/ at hun icke gider hørt om andet end det.

Orl. Saa bliver hun vist nock den/ der har gjort eder dette graa Haar.

Harp. Det lader sig endelig nock derpaa udtyde/ thi ved det hun er saa hengiven til Studeringer/ saa fand

Kand jeg icke faae hende overtalt til at gifte sig / og dermed gjør hun mig en stor Fortrød / og stiller vor Familie ved 30000 Rixdlr. som hendes Farbroder har testamenteret hende med Vilkaar / at de skal betales paa hendes Bryllups-Dag / og / hvis hun icke gifter sig / forfalder til de fattige. Men jeg har nock saa stor Marsag at gremme og harme mig tillige over min Daatter Fictitia, og derfor tænckte jeg at det Haar skulde bernde hende. Seer eengang om der icke sidder lige saadan et Haar i det Venstre Øyebryn.

Orl. Ja det er et naragtig Øyebryn det venstre Øyebryn. Der sidder tre Haar sammenslynge i dette Øyebryn / ja net op tre / og disse tre Haar siger mig / at der har 3 Affecter taget Overhaand hos eder / som mand endnu icke veed hvilcke af dem vil raade meest. Og disse tre Affecter ere: Faderlig Kierlighed / Naragtig Vrede / og latterlig Hengierighed.

Harp. Hvordan er det J siger?

Orl. Jeg siger / at det eene Haar der er saa lige / betyder at J icke savner Kierlighed til Fictitia i eders Hierte / fordi J savner hendes Persons Nærværelse i eders Huus.

Harp. Ja det er vist nock / dersom den Tøs kom isien / og jeg icke spurte andet til hende end ærligt / saa skulde jeg kandsee nock glemme de begangne Synd.

Orl. Jeg siger dernæst at det Haar der er saa fruset / betyder at J er vreed paa Fictitia, men har ingen Marsag dertil / uden de som i eders Naragtige

agtige Hierne opspindes/ og ingen Fundament har. Og dette siger jeg i Anledning af mit Videnskab.

Harp. Det er got nock altsammen / men der i gaaer eders Videnskab lidet for vidt / og J selv over Streegen.

Orl. Jeg kand icke med at huckle / og derfor siger jeg min Hiertens Meening. Eders Physionomie har længe siden sagt mig / at J bilder eder ind at have Forstand / og der er intet mindre hos eder end det.

O Harp. Men hør mig til det Bagtaleriske Menneske / gaaer fra mine Dyen før jeg bliver retvreed / det raader jeg eder.

Orl. Jeg kand sagte gaae. Og det kand være nock denne gang / for at viise eder / at jeg icke lyver / naar jeg spaaer det som sandt er. (abit.)

H

Scen. 5.

Harpagon. Florida.

O Harp. Gar ad Heckenfeld med din Spaadom. Naar Solck icke anderledes vil begegne mig / saa gir jeg dem en god Dag.

Florid. Jeg gir dem en god Dag. Ha! ha! ha! Kand der vel være galere Maade at tale paa end denne?

H Jeg gir dem en god Dag: Naar Solck taster saaledes / saa røber deris Maal dem / at de icke har studeret. Hvorledis kand een give det

O bort / som hand icke eyer? Alle de Lærde ere derudi eenige at en Foræring er kun en Trans-

H port til Eghendom nu er det jo u-rimeligt at transportere det / som mand icke eyer. Dersom

jeg har Marsag at Hye Eders Umgængelse min
 fiære Fader/ saa bestaaer dend een stoor Deel deri
 at I altid kommer med saa mange upolerede
 Ord/ som mand kand saae ont over at høre. Saa
 snart jeg fornemmer Fornufftens facultet at re-
 bellere saa stærck/ skurrer det mig strax i mine
 Øren; Jeg kand icke glemme det igien/ ha! ha!
 ha! ha! Jeg gir jer een god Dag!

[à parte,] Da veed jeg mange bras Gold/ som har
 brugt den Maade at tale paa for jeg; men for icke
 at forterne hende/ saa er det bærst at sige som hun:
 [til Florida] Jeg var vreed/ dersom kand skee min
 mund løb lidet i Baglaaf; Men nu er det over/
 og nu vil jeg tale viseligere: Min fiære Daater/
 dend anden fick intet af det jeg sagde jeg vil-
 de give ham / det er sandt/ men at tale alvor-
 lig/ saa har jeg een stoor Foræring til dig/ dersom
 du vilt s s s s s

Florid. Det kalder jeg at peccere imod Philosophi-
 en. Een raisonabel Siæl lader sig aldrig for-
 leede ved Gaver. Jeg elsker dend Dyd/ som grus-
 er for alt det som kaldes Foræring/ og vil ikke
 fiende min Fader længere/ dersom hand vil be-
 smitte min Samvittighed med Skenck og Gave.

[à parte] atter noget nyt. Jeg mercker nock/
 mand kand lett fortale sig hos hende [til Flor.]
 Men/ om jeg gjorde een Proposition/ vil I vel
 høre dend?

Florid. Om jeg vil høre en Proposition, ja vist vil jeg
 det. Det vil jeg gierne; Men hvad skal det væ-
 re for een Proposition, in naturalibus eller ar-
 tificialibus.

Det

Det

Harp. Det skal være een proposition, som een proposition bør være/du vedst vel jeg fand icke snarere latin.

Florid. Derfor er J heller icke god for at explicere eder ret. Jeg spørger: om dend Proposition, J vil giøre/ skal være een Konst eller noget naturligt?

Harp. [à parte] hvad skal jeg svare? at gifte sig/ det skulle jeg icke holde for en stoor Konst/ det er snarere noget naturligt [til Florid.] fort at sige: Jeg vil giøre dig lykkelig.

Florid. Jeg vil svare mig Pythagoras: det er meere end J formaar/ dend rette Lycksalighed kommer alleene fra Himlen.

Harp. Snack/ Snack: Jeg skal icke hendre dend næs saa langt borte. (raaber,) Jeg vil skaffe dig een Mand.

Florid. Migeen Mand? hvad skal jeg med een Mand? Een doblere/ drancere/ ubehøfflet eller jalou til daglig Fortræd i Umgængelse?

Harp. Nej det er mig ligemeget hvem du vil have/ naar du kun vil resolve til at tage een Mand. Lad os høre/ hvem du helst maatte inclinere til. Har du Lyst til een Officerer?

Florid. Jeg tæncker icke at gifte mig/ for at blive hængstig Encke/ dersom jeg resolverer dertil; og hvif skulle jeg gifte mig med een Officerer, der gifter sig selv/ hvor hand kommer hen: Naar jeg vil have een Mand/ saa vil jeg have dend jeg fand beholde alieene.

Harp. Behager dig een Procurator bedre?

Florid. Een Procurator, hvad skulle jeg giøre med ham?

ham? Jeg knecker icke gjerne Nødden/ for at give min Næste Skallen og selv beholde Kiernen.

Harp. Vil du have een Dommere.

Florid. Hvad skulle jeg kiøbe for de Indkomster / som den Fattige maa stee er soldt for.

Harp. Har du da ingen Lyst til een anden Embedes Mand/ som enten paa Kenge - Cammeret eller Toldboden.

Flor. Jeg tæncker aldrig at boryde mine Klæder paa almuen's Bekostning.

Harp. Lyster dig een Ribbmand/

Florid. Jeg fand ikke sticke mig i/ at lee / naar andre græder over dnr Tid.

Harp. Maa stee du har større Sindighed til een Rentenerer?

Florid. Hvis Skorsteene ryge af de fattiges Trang og hvis Supper kaages af Enckers Taare.

Harp. Een Proprietarius paa Landet?

Florid. Der er saa u-dyrcket tidt og ofte i Sæder/ som hands usaaede Jord.

Harp. Een Doctor?

Florid. Der/ naar hand beder om sit daglige Brød beder om Sygdom og Svagheder.

Harp. Hvem vil du da have?

Florid. Maa jeg selv raade/ saa vil jeg heller have mig een god Bog/ end een Mand/ som intet duer.

Harp. Een Mand skal du udvælge dig/ i hvad det bliver for een?

Florid. Jeg saar aldrig bædre Mand/ end den jeg kommer i med. Jeg har nu/ allegorice at se i 3 Aar pæret ligesom gift med Aristoteles,

tænk eengang/ i dend heele Tid har der icke været os et ondt Ord imellem/ hvorledes kunde jeg vente mig det af nogen Mands- Person?

Harp.

Aristoteles fand være een god Mand til sit Brug/ men jeg vil have/ du skal have een anden. Thi ellers taber du hver een Skilling af de 30000 Krdl. som min Broder effterlod dig/ paa Condition/ at du skulle giffte dig.

Florid.

Lad det saa være. Dend der har lært at være Philosoph, har lærdt at foragte Rigdom/ heller vil jeg leve min Tid/ med Fornøjelse i eenlig Stand end at giffte mig/ og derved blive enten een Styrte til een Mars Iycke/ eller een Bom for een Libertiners Frihed. Farvel min Fader! jeg gaaer hen at gipre et mathematisk experiment, hvis udfald jeg længes effter at see; Forlader mig/ at jeg icke fand blive længere. (abit.)

Harp.

Er dend Løf icke reen gat? hvor mangen een venter at giffes/ og maae icke/ dend fand blive giffte og vil icke. See mig til hendes Mathematiske Experimenten, der hindrer hende fra at tale med Golt; Men/ mand faaer at see i Længelighed med hende/ med det gode finder mand bædre paa at faae hende omvendt. Og jeg haaber endnu at leve dend Dag/ da hun skal finde meere Fornøjelse i Praxin end i Theorien af Naturen.

Scen. 6.

Harpag. Florentinus.

Flor.

Jeg saae Florida gaae bort/ og betiente mig af den Tiid/ fordi jeg holdte dend for beqvemest at høre Beseed.

Harp. Ja jeg har talt med hende/ men hun har ingen Sindighed endnu til Gifftermaal. Icke dismindre vilde hand dog icke afstræfkes; Jeg troer dog nock at faae hende overtalt. Og saa skal hand være dend nærmeste/ saa sant jeg er een ærlig Mand; men Tiden faaer med Taalmodighed at oppebies. (abit.)

Scen. 7.

Florentinus. Leandre.

Flor. Med Taalmodighed maae Søsteren fiske/ oc Agermanden vente paa Sæden; hvorfor skulle jeg da icke med Taalmodighed kunde oppebie min lykke/ til een gylden Gangst/ og min timelige Lycksaligheds Guldkommenhed.

Leand. Min Hjertens Ven/ hvor nær est du ved at faae Florida?

Flor. Rand skee ligesaa nær som du at naae dit forsett.

Leand. Jeg har min Tiennere nu ude at udforske det Stæd/ hvor dend gamle Demophon holder Lucia i Bevaring/ og venter snart beskeed fra ham/ hvad hand har udrettet.

Flor. Jeg har alt faaet nogen Efterretning fra Florida, Sæderen er paa mit Parthie / Forslaget er giordt til Florida, og de øvrige Omstændigheder skal jeg fortælle dig/ dersom du wilt giøre mig den Ære/ at følge hiem med mig paa mit Cammers.

Leand. Det gjør jeg med Fornøjelse / thi jeg har dog adskilligt at spørge dig til Raads om. [abeunt.]

ACTUS II.

Theatrum er Demophons Huus
inden i Gaarden.

Scen. I.

Melissantes. Leandre,

Meliss.

Hvorledes skal jeg begribe det / at vi fandt
komme ind paa dette Stæd / hvilcket jeg
altid har anseet som et tilluckt Castell / og
for lang Tiid siden har hørt fortælle om / at De-
mophon til dend Ende alleene har indlucket med
saa høye Muure og stærcke Porte / fordi hand vil-
de det skulle være sikket at bevare Lucia dend
hand ruer over / som over een kostelig Skat ; og
holde alle Mandfolck ude / paa det Lucia, icke skul-
le faae Dyen paa nogen / som var fiennere end
hand / eller Leilighed i Hænderne at blive ham us-
troe. Jeg har hørt mangfoldige Ting fortælle om
ham / som hand har opfunden / siden hand købte
Lucia af Harpagon, og indtil nu / da hun er ble-
ven hands Kone / og jeg fand icke huske det stoore
Tal af Jernstænger / Bielcker og andre Ting
hand har gjort Omkostning paa / bare for at for-
skænke hende / saa at ingen fand komme til hende
og hun ey heller til nogen.

Leand.

Du skal viide / min fiære Melisantes, at Rier-
lighed og Trædsckhed agter hvercken Muur el-
ler Jernstænger. Min Dienere Crispin er dend
største Skielm / der fand gaae i et par Skoe / hand
har Grib paa at opdirke Laase uden Nøgel / og
som jeg har sendt ham ud at udforske dette Stæd /

saa

saa er det vist nock ved hans Behændighed / at vi har funden Porten paa Klem. Længst efter at viide hvorledis denne hans Dristighed vilde løbe af / har tilskyndet mig selv at gaa herhid / og paa det jeg kunde have nogen Hielp i paakommende Tilfælde / har jeg taget dig med / og for moder og at du staar mig bi som en Ven / i Fald det gøres nødigt.

Meliss. Men hvad bevæger dig til saa forviolet en resolution, jeg har bødre Tænker om din Ulykkelighed end at jeg skulle tæncke dig til / at vilde staae le Penge fra Demophon.

Leand. Jeg gaaer visselig ud paa at staae / men det som er meere værd end Penge / med et Ord at sigende Fortroelighed der er imellem os tilskynder mig at sige dig det jeg allerede har aabenbaret for Florentinus, nemblig at jeg er forliebt.

Meliss. Forliebt? og i hvem?

Leand. I Harpagons Daatter.

Meliss. (a parte) o Himmel! hans Sambittighed slaar ham / og hand tør nock komme til Forstand rett nu [til Leandre] hvilken af dem / Florida eller Fictitia?

Leand. Florida er forlovet med Florentinus, oc Fictitia er ingenstæds at finde / derfor er det ingen af dem / men Lucia er dend jeg gier mig Uanset for.

Meliss. Jeg har dog hørdt en Fugl synge derom / at du haver haft Gudhed for Fictitia.

Leand. Det tilstaaer jeg endnu / og de Breve, som jeg dend Tid skrev hende til / vare stillede af et oprigtigt

tig Hierte. Jeg havde een ærlig Intention i
Sinde/ at ægte hende/ oc gif derfor dend ordent-
lige Bey med at begiære hende af hendes Fa-
der/ før jeg havde dend Fre at tale et Ord med
hende selv; Men Faderen var derimod.

Meliss. Det var din fortiente Straf/ hvi gif du saa
bagvendt til Verdens/ og hvorfor vilde du betin-
ge hende.

Leand. Strax derpaa spurde jeg/ at hun var løben
bort/ og dømte deraf/ at een anden mig ude-
vist Kiærlighed maa have været Aarsag til den-
ne Flugt. Jeg tænkte at vilde slaae Hende
reent af mit Sind/ men alt forgiæves. Min
Kiærlighed til hende var saa stoor/ at da dend
ikke kunde naae sit Forsæt/ vœbnede dend sig med
een Hæfngiærlighed imod hendes Brangvilli-
ge Fader/ ia hendes heele Familie.

Jeg fik at viide/ at hendes Søster Lucia
her paa dette Stæd blev bevaret af Demo-
phon, og een synderlig Gudsdydelse overtalte
mig strax/ at legge mig efter Lucia, eendeel for
at besticæmme Harpagon og hans familie,
eendeel for at stille dend Oprør/ som Kiærlig-
hed til Fictitia havde anrettet i mit Hierte.

Meliss. (à parte) handlader endnu at være paa go-
de Beye/ men det er ikke endnu Tiid/ at jeg
skal aabenbare mig/ (til Leand.) har du nogen
tid seet Lucia?

Leand. Endnu aldrig/ men det er nock for mig/ at jeg
veed/ hun er ung/ gift og indsluttet.

Meliss. Tilfredelig Aarsag / at knekke Nødden
fordi Skallen er haard.

Leand. Der kommer min Tienere/ nu faaer vi
Besteed.

Scen. 2.

Melissantes. Leandre. Crispin. Doris.

Doris. Hvor er disse Soldt kommen ind?

Crisp. Jeg kand tæncke/ de har funden Porten
paa Klem/ thi da jeg havde opdirdet den/ tur-
de jeg icke lueke dend i Laas igien/ for icke at lue-
ke mig selv inde. Men det vil intet sige, det er
min Herre og een af hands gode Venner.

Leand. Hvorledes staaer det til?

Crisp. Begyndelsen er giordt. Denne smukke Pi-
ge har lovet at staa os bi/ hvormed hun kand/
og beretter at Lucia allerede er overtalt.
Dend yderste Port kand jeg opdirdte som I
seer/ og saaledes lueke mig selv ind i Gaarden/
naar jeg vil/ men dermed er det icke giordt; Vi
er endda ligenær endnu. Dend høye Muur
I seer der med de tilmuurede Vindewer og dend
jern Dør for/ ere de Bæreller/ hvor staddels
Lucia sidder sængselet/ og der at komme ind
vil andre Konster end een Dirdt gjøre. Laas-
sen er Dirdt-fri/ og der hænger 3 Hængelaa-
se for foruden.

Leand. Men faaer Lucia da aldrig Løst til at kom-
me her ud i Gaarden?

Doris. Jeg veed aldrig det er steet endnu/ uden
Hosbond har selv været til Stæde; Hun
maa ellers laare inde i Huuset/ og har kun et
lidet Daglys/ som kommer fra Coupeln paa
Taget. Saaledes luffer hand os altid inde/

og det jeg nu af een Hændelse er uden for / Steer
alleniste / sordi hand er selv ude / at jeg imidlertid
skal kunde gaa omkrina her paa Stædet / og
see vel til / hvad her passerer / imedens hand er i
Byen.

Leand. Paa dend Maade bliver det icke at tænke
paa.

Crisp. Hvorfor icke det. Hvor jeg icke kommer
igiennem med min Dirck / der kommer jeg frem
med mit Hoved. Jeg har gjort saa umuge-
lige Ting før.

Meliss. Men kommer der da aldrig nogen af Eder
udi Byen / uden Demophon alene?

Doris Jo jeg faar vel undertiiden dend Frihed at
gaae paa Torvet eller andre smaae Grinder /
men saa er hand selv hiemme saa længe og pas-
ser paa.

Crisp. Nu kuns hiem igien / for at skrive et par
Breve i en Hast / og lad mig saa raade for re-
sten, det skal endda gaae vel / i hvor galt det
seer ud.

Leand. Jeg vil gierne gjøre alt hvad du vilt ha-
ve. Hilser eders Madame, og forsikrer hende
at jeg icke faar Rist eller Roe / før jeg har
satt hende paa frie Fod.

Meliss. [à parte.] Jeg skal nock vide i rette Tid at
sætte et contra Hiul i denne Machine [abeunt.]

Doris. Jeg fand icke fuldtacke Himlen / der saaledes
sender os disse Folk til Hielp / at vi eengang
fand komme af dette Gænsel. Vi kunde el-
lers faaet Lov at sidde her til der græde Muus
paa os / og jeg for min part skulle ladet mine
blinde

blomstrende Mar gaae frugtesløs bort/ uden at faae een Friere/ fordi jeg saa sielden komer iblant Gold. Hvorfor er det/ at eendeel Qvindefold saa gierne gaaer i Kircke/ og paa andre offentlige Forsamlings-stæder/ uden for at blive seet af Mandfold/ og med det samme faae sig een Gæstemand. Jeg gjorde gierne det samme/ dersom jeg kunde komme til dermed/ men dend Gorrig jeg har at jeg kun sielden maa komme ud/ har satt mig mangen Kyndte i min Pande. Men jeg hør nogen rasle med Porten; holla! hvem er der?

Scen. 3.

Demophon. Doris.

Dem.

Tu passer brav nok paa dend Stædel/ det er Synd at klage over hende. Det er mig Doris, bliv icke bange. Naar du hør Porten gaae/ saa fand du læt tænke det er mig/ thi der er ingen anden som fand lukke dend op; Men sig mig eengang/ imedens Lucia icke er hos/ fornemmer du icke hvorledes min unge Kone er tilfreds i hendes Egestand/ hvorledes hendes Egestand/ hendes eenlige Logementer staar hende an/ hvilke jeg efter mit Hoved har indrettet til hende? aabenbarer hun icke sine Tænker for dig/ siden hun har Fortroelighed til dig. Jeg bilder mig dog ind/ at hun derudi endnu er Gruentimmer liig/ for at briste end følge hendes Hjertes Meening.

Doris

Endnu er hun icke ret træt af hendes Børneste/ og derfor er hendes Kierlighed til jer endnu

Dem.

endnu spæe/ ig ligere et Barns end een Kones.

Med Tiden tager dend noot til/ og naar hun icke saaer andre Mandfoldt at see end mig/ saa er hun lett overtalt/ at jeg er dend smukkeste. Dend vandelmødighed Fruentimmer pleyer at plages med/ naar de skal udvælge sig een Kiereste/ kommer gierne deraf/ at de ere vant ved at see saa mange; Men dersom de bles opdraget fra Ungdom af/ saaledes som Lucia nu i disse 7 Aar hun har været hos mig/ saa faldt det af sig selv. Det er sandt/ dend Beføstning jeg har giordt paa denne Indrettelse med disse høye Muure/ og meget jern Beslag med viddere/ er næsten eengang saa meget/ som dend Summa jeg maatte give hendes Fader for hende. Icke dismindre saa har jeg Lyst at betragte denne Korbahre Indrettelse/ for at giorre mig til af mine skønne Foranstaltninger. End eengang/ Doris! hvilket et udødeligt Navn jeg vil legge mig ind hos ald Verden dersom jeg paa dend maade fandt vise Esterkommere Vey/ hvorledes de ved een god Optugtelse skal undertvinge naturen/ og/ ved at giemme Knive for Børn/ forhindre/ at de icke sticke sig derpaa. Hvad Lucia angaar/ da er hun een Diamant som har kostet mig meget/ derfor har jeg og ret til at forvare hende/ og dette Huus er det bedste Stab dertil/ hvilket ved sin betændsomme Indrettelse komer mig for i mine Øyen/ som een ærbø Matro-

nos

Doris.

nes Dragt/ der icke aabenbarer det mindste af det smukkeste som er inden for.

Dem.

Vist har J baade Rett og Marsag til at gieme og forvare Lucia saa vel; J Kiender jo Berden/ og denne Byes Forsængeligheder.

Det er det jeg og arbejder paa af yderste formue. Og uden til har jeg allerede foranstaltet alting til Sikkerhed/ men det indvortes/ det indvortes er det / som det gaar om. Alle mine Formaninger uagtet/ som jeg nu i 7 Aar har prædilet for hende om/ saa merckes jeg dog endnu / at der ere nogle Levninger hos hende tilbage af dend onde Natur. Denne at faae undertrycket/ for disbædre at faae dend siden udryddet/ var jeg betænkt paa i Begyndelsen at ville lade alle veggene i mit Huus male med smukke ærbare og kyndste Sentenker; Men jeg betænkte mig siden/da jeg betragtede/samme igien eftertænkte kunde give hende/ fordi jeg / alleene for at formeene hende unyttig Correspondence, icke har ladet hende lære at læse eller skrive. Dog alligevel/ at hun idelig skal have Kyndste Erindringer/ for Dyrnene/saa har jeg ladet alle mine Stuer male/ med dislige smukke Historier/ som for Exempel/ Susanna, Lucretia og dislige/og det haaber jeg skal give re saa god een Impression hos hende/ som alle Formaninger See der ere mine Nøgler/ gaae hen og lud min Kone udi at hun fandt komme her til mig under disse Træer/ for at forlyste sig i det Grønne. Jeg vil icke/ at hun skal forkomme i et indmuuret Kammer/ og under

under hende ald sømmelig Forlystelse; at hun tager frist Luft til sig/ holder jeg for at være sundt/ og bør hende icke negtes/ men at hun just skal drage uden Porten og i Fisterhuset til den Ende/ det tillader jeg hende icke: Det kand ligesaavel/ ja end bædre stee heri Gaarden/ thi her kommer ingen Fremmed.

Doris.

Jeg staaer og seer paa disse Nøgler; men veed Hverken Begyndelse eller Ende paa dem/ saa mange ere de.

Dem.

Saa det er icke uden Aarsag. Jeg har satt saa mange paa Ringen/ at dend / som icke veed Besteed/ derudover skal tage feil/ og kunde blive forvildet i at finde de rette. See der / den ne Nøgel/ med dend dobbelte Kam/ er til dend yderste Dør. Denne liden Nøgel er til Studa det for Nøgelhuslet paa Mellemdørren / og denne er til Mellemdørren. Naar du nu kommer igiennem Mellemdørren/ saa staaer der et Skab i Forstuen/ det lucker du op med Nøglen til Mellemdørren/ og der finder du Nøglen til Stuedørren. Kand du nu begribe det?

Doris.

Jeg vil see/ jeg kand finde derpaa. [abit].

Scen. 4.

Demophon.

Dem.

Paa dend Maade meener jeg/ at min Kone er bæst forvaret for Snuksaner/ og mit ærlige Røgte for Bagtalere. Hvem kand sige jeg er jaloux, der er ingen der veed/ at jeg har' saa smukt een Kone / saa jeg dertil havde Aarsag/ og jeg er fri for alles Mistancke/ for-

di jeg forekommer ald Lejlighed dertil. Vi
 stakkels Mænd lever i een forderbet Verden
 og har derfor nock Marsag at frygte / fordi in-
 gen tager os i dend Forsvar vi burde have.
 Dersom een Puns stæler et Tørklæde / saa skal
 hand hænge efter dend gamle Lov; men lø-
 ber een bort med vor Kone / der skal ties stille
 med. Jeg veed manges en Mand / der smuct
 maae putte sine Horn i Lommen / Det har jeg
 icke Lyst til / derfor lukker jeg mine Dørre.

Scen. 5.

Demophon. Lucia. Doris.

Lucia.

(Sucker)

Dem.

Hvorledes liider Eder / min Engel / jeg er
 bange / at Glænges / fordi jeg har været ude i
 Byen.

Lucia.

Men det gjør intet til Sagen / jeg fand nock
 flye mig andet at tæncke paa imidlertid.

Dem.

Men hvad har min Hierte fornøyet sig med /
 imedens jeg var ude / og hun ingen havde / som
 kunde spille piquet med hende.

Lucia.

Tiden blev mig noget lang / det er vist.

Dem.

Det fand intet andet være.

Lucia.

Men jeg for at fordrive Tiden / satte mig ned /
 og betragtede det Skilderie om Susanna.

Dem.

Det var usigelig vel giordt.

Lucia.

Jeg sandt fornøyele i at bese det ret / og
 faldt i Søvn derover. Da syntes mig i Drøm-
 me / at jeg var i een Haulge / og da jeg satte
 mig under et Træ / kom der een fremmed
 Mandsperson til mig / som gav mig saa mange

venf

venlige Ord / og tog mig i Gaun med saadan
Urtighed / at jeg endnu finder Behag deri.

Dem. Dend Iindbildning kom vist nok af Susan-
nes Historie / det Skilderie skal jeg lade bren-
de.

Lucia. Men siig mig eengang / min hierte Mand /
fører alle Koner saa indgetogen een Maade
at leve paa / som jeg.

Dem. Ja / dersom Mændene ere saa fornufftige og
forsigtige at begiere det.

Lucia. Maa da de / som have Glæde til Mænd /
gaae i Besøgelse?

Dem. Ja ingen anden liider det.

Lucia. Hvi har jeg da icke ogsaa een Glæde til
Mand?

Dem. Hvordan det. Hvi saa?

Luc. Fordi jeg har Lyst til at gaae i visiter.

Dem. [a parte] Skal jeg troe hun og har drømt sig
det til? (til Lucia) Men mit Barn / det er no-
get som icke kand see / det var een Maade du
kunde blive myrd / dersom jeg lod dig kuns
gaae over Gaden.

Lucia. Hvi blev jeg da icke myrdt imedens jeg var
Pige / og før jeg kom her i Huuset.

Dem. Det skal jeg siige jer. Der ere visse slags
Barugler / som søger altid at opsluge giffte Ko-
ner / men støtter icke om Gomsruer / nemblig:
unnyttige / løgnagtige unge Mandfolk / som intet
gør andet om Dagen / end at gjøre amour / og
om Natten at løbe galientes.

Lucia. Dend Tid jeg var udi mine Forældres Huus /
haver jeg seet adskillige smukke unge Koner /
som

som meest hver Dag omgickes med disse Barugler/ hvorfor blev de icke og myrdte. Disforuden er jeg slet icke bange for disse Barugler/ naar I kun vil følge med.

Dem.

Mit Barn/ jeg har jo sagt dig/ at dend fornemste Articul af een Kones Skyldighed er/ icke at disputere imod hendes Mandes Willie.

Scen. 6.

Demophon. Lucia. Doris. Crispin.

Crisp.

Sin Herre om Forladelse.

Dem.

Hvad om Forladelse? Gik med min Tilladelse.

Crisp.

Uden eders Tilladelse da. (Hand putter et Brev i Lucia's Barn, og leverer hende et andet i Haanden.)

Dem.

Hvor i Gandens Skind oc Been kom dend Knekt fra. Jeg har vel icke glemt at lukke Porten? hvor kom du fra? hvad est du for een?

Crisp.

Jeg er et vis Appendix af min Husbond/ oc jeg kommer her for at opvarte denne unge Madame. Men ret at fortælle: saa er jeg kun Jægere/ min Husbond er Jægermester/ jeg jagger/ men hand spiiser Bildtet.

Dem.

Du skal jeg være dend Gryfft/ som I begge skal falde i/ og jeg svær dig til/ at du intet skal faae udrettet her. [Hand river brevet af Lucia's Haand.]

Crisp.

Gik det min Herre/ icke det/ vil I hindre mig i at fortiene mit Brød paa een ærlig Maade/ oc i et Embede/ som jeg er faldet til.

Dem.

Din Skelm/ jeg skal stræve begge dine Dren

af.

Q

Se

Crisp. Jeres Ord i Respect, det er meere; end I
 Land gjøre/ det eene har jeg alt mist i min Troe
 Tieniste/ og det andet = = =

Dem. Beed din Skelm/ at her er Politie-Mes-
 ter i Byen?

Crisp. Ja/ jeg har alt forsøgt hands Kappe/ dend er
 afstiont tyet spanst Klæde.

Dem. Du Anegt/ kiender du mig? jeg vil icke spør-
 ge om du kiender dig selv.

Crisp. Jeg kiender os begge meget vel/ Jer Gluts-
 teren af denne unge Kone/ men jeg er dend der
 skal føre hende paa fri God/ I er Argus, jeg
 er Mercurius, I er Dragen, og jeg er Sancte
 Jørgen.

Dem. Er der vel saadan een Skelm meere under
 Solen som denne? Hvad gaber du effter?
 Hvad fattes dig?

Crisp. Svar paa Brevet.

Dem. Det skal jeg skrive paa din Ryg med denne
 Stok.

Crisp. Det maa heller blive til een anden gang/
 jeg vil nock komme igien paa een beleyligere Tid/
 naar I er bædre sticket at tage imod dend Tre/
 jeg beviser jer.

Doris. Vil Gader icke læse Brevet / før hand
 slaaer ham udyrt Sag.

Dem. Det er sandt nock/ bide da saa længe. [læser]:
 Min Engel! i Aftes paa Opera tog Eders Dyr
 en mig fangen.

I Aftes / endnu ingen Nød den Tid var vi
 begge hjemme/ men jeg maae læse det til En-
 den;

[Læser]: J er alleniste dend/ der har at byde over eders **S**lave/ giver ham kun et eenis **B**ind; naar/ hvor/ og hvad J betaler ham/ for at viise med hvad **O**prigtighed hand er **E**ders **E**rælbundne/ indtil J giver ham **F**rihed. Mit **H**ierter sagtes dog lidet derved/ at jeg seer denne **K**nekt gaar feyl/ icke dismindre/ saa er jeg dog fortrydelig over hands **M**æseviisbed/ at løbe ind i et **H**uus/ fordi **D**ørren icke er til gavnslucktet; fort paa min **D**ør/ eller jeg skal gjøre dig **B**een at gaae paa. [Crispin løber bort; Demophon efter ham med Stöcken.]

Scen. 7.

Lucia. Doris.

Lucia tager Seddelen af Barmen:

See/ Doris! her er et andet **B**rev/ men jeg er saa bange for min **M**ands **J**alousie, at jeg vilde det var brendt/ men jeg skal troe/ at det kommer fra dend samme **H**aand/ som sendte mig det sidste.

Doris.

Hvad andet? jeg har jo selv sagt eder fuldkommen **B**esteed om alting/ lader os læse det/ taler det som hands **O**yen/ saa bliver det behageligt.

Lucia.

Der har du det; men jeg vil icke høre det/ jeg har affkye for at giemme det/ thi jeg blev vist nok hugget need/ dersom saa forræderist et stykke **P**apier fantes hos mig.

Doris.

Der ere gode **R**aad for/ saa længe der er **G**ld til at brænde det paa; men vi ville læse

det først: (læser:) i Denne Aften/ eller i Morgen forsøger jeg/ om det er muligt/ at skaffe Eder Frihed / og naar det er steed/ indtiller jeg til jer selv/ paa hvad Maade J vil belønne Eders Befriere Leander :

Lucia. Strax paa Jlden dermed / dersom min Mand saae det/ saa hvervede hand vist nock et Regiment eker toe/ for at bevare hands Castell; Men dette Brev siger os ikke udsørligt naar/ og hvorledes hand vil gaae det an.

Doris. Det skal jeg nock siden saae at viide/ kand jeg kun komme til at gaae i Byen / og saa legge alting over med Crispin; Men der kommer Husbond igien/ vi saar at snacke af een anden Zone/ her vil visselig gøres anden Unstalt/ skal saadanne Skelmer løbe lige ind/ saa er jeg ikke sikker paa mit Liv / naar Husbond gaaer i Byen.

Scen: 8.

Demophon. Lucia. Doris.

Dem. Det er sandt nock hun siger.

Lucia. Jeg er saa bange over denne Hændelse/ at jeg ikke fordrister mig til/ efterdags at være alleene/ naar min Mand gaaer ud.

Dem. Ja/ jeg skal efterdags derfor holde mig mere i mit Huus/ end jeg pleyer.

Doris. Det var nock saa got/ at J forvarede jer Port med flere Laase og Luffelser.

Dem. Det er ikke saa ilde betændt;

Doris. Dersom Husbond saa synes/ saa har jeg een Smide

Smidde. Svend til Broder/ som skulle gjøre det for got Kiøb/ om jeg maa hente ham.

Dem. Det gøres icke nødvendig/ jeg faaer nock een Smid alligevel/ og skjøtter icke saa lige om got Kiøb/ som om got Arbejd/ lader os gaae ind i Huuset igien og lue vel til for os for først/ thi/ dersom Høgen vil slaae need igiennem Dueflaget/ saa kand vi ikke lastes/ fordi det er tilluoft. (abeunt.)

ACTUS. III.

Theatrum er en Gade.

Scen. I.

Demophon. Crispin.

Dem. **H**old Trop din Skelm/ hold Trop/ og lad mig eengang saa Hevnet mig paa dig.

Crisp. Hvad Tre kand I have deraf/ at legge mig ned/ som intet har at forsvare mig med.

Dem. Det vil alt intet siige/ du har fortient at døe. Det skal du have til Drickepenge for din Nærvished med at op dircke Dørre.

Crisp. Au! weh! det var sigtet efter Hjertet/ men det gik icke igiennem.

Dem. Kand din Skelm endnu lee da du burde at være i Dødsens Angist/ jeg skal fly dig noget at blæse paa.

Crisp. Nu sid jeg Skam for alle min gode Dage.

Dem. Er du icke endnu død. See hvilken een seylivet Skelm det er.

Crisp. Det kunde være til i Morgen/ thi jeg dør icke af een halvsnees Floretter.

Dem. Floretter siger du. Ja det er sandt/ nu seer jeg først at jeg er narret / og at jeg har i dend Hast / taget een floret i Sted for een Kaar-
de.

Crisp. Det var ilde/ jeg saae gierne/ I kunde een gang saa hevet Eder paa mig.

Dem. Det skal icke være dig skienket fordi/ jeg skal nock treffe dig een anden gang.

Crisp. Hvortil dend Ophold. Naar det skal være/ da lader det skee ligesaa got først som sidst/ jeg har dog fortient at døe.

Dem. Jeg maa blive gal over/ at dend Knekt spotter mig endnu oven i Kjøbet. Jeg vil klage ham an for Øvrigheden.

Crisp. Hvortil skal dend Bittøffthighed. I kand jo selv give mig noget at blæse paa.

Scen. 2.

Crispin. Florentinus. Demophon.
Harpagon.

Dem. Det skal jeg oc være Mand for.

Flor. Hvad er dette for een Krig.

Crisp. Jeg appellerer fra hands Hastighed til E-
ders Retssindighed. Florentinus! vil I være min Procurator?

Flor. Jeg forsvarer gierne alle Ustyldige.

Crisp. Da har jeg dend retsferdigste Sag af Ver-
den/ kom nu an/ om I tør.

Harp. Hvad har hand gjort Eder imod / min Liære
Swigersøn/ imedens I er saa forbitteret.

Dem. Hand har giordt det som = = = ja som = = =
fort sagt hand har giordt som een Skelm.

Det

Harp. Det er een stor Beskyldning. Har J Beviis derfor.

Dem. Hvad Beviis. Nock er det/ jeg veed at det er saa/ og jeg vil at hand skal straffes derfor.

Crisp. Der seer J gode Benner/ hvorledes hand omgaaes med mig/ hand Saggiver mig for Skelmstycker/ og har icke det ringeste Beviis at Documentere det med. Er det forsvarligh?

Flor. Jeg kiender Karlen/ oc jeg bør at tage mig af Sagen for hands Husbonds Skyld/ hvor kommer J til at kalde ham een Skelm og hvad Beviis derfor?

Dem. Beviis hid/ Beviis did/ det kand være Beviis nock/ at hand har mistet sine Dren.

Flor. Mistet sine Dren? Er det sandt?

Crisp. Der kand J høre/ hvorledes hand lyver paa migudi alt andet. Jeg tør lade mig besigte/

Flor. Hvad siger/ J dertil?

Dem. Jeg siger/ at dersom hand har sine Dren/ saa vil jeg lade Sagen falde. Men det skal nock befindes anderledes/ jeg gaar vis paa dend Sag/ thi hand har self sagt det.

Harp. Det kand snart faaes at viide.

Crisp. Her er det eene.

Flor. Og her er det andet.

Crisp. Een er een og een dertil gjør to/ seer J nu jeg har dem begge.

Dem. Ja/ saa maa det og blive derved.

Crisp. Men/ om Forladelse. Jeg er ald for æreifer dertil. De som har funds lidet af een Ting kand mindst miste. Dend Sag lader jeg icke falde.

Dem. Hvad vil J da?

Crisp. Stevne Eder ind for Ketten og saa Dom over jer til Reparation for Vold og Overlast/og dend Beskyldning som J icke kand beviise.

Dem. See hvilcken een Gandens Knegt er det.

Harp. Hand har Ret/ og J vil vist nock tabe dend Sag.

Flor. Jeg vil raade til at capitulere om Penge.

Dem. Nej jeg har andet at give mine Penge ud til end det.

Harp. Heller tabe Halvparten/ end vove Proces er altid mit Ord.

Dem. Jeg har et bedre Forslag for. Jeg vil strax gaa hjem og sende Doris ud/ at indkøbe i een Hast/ alt det jeg bpr proviantere mig med for een lang Tiid/ og saa vil jeg siden holde mine Dørre lukket/ og icke see ud af min Dør/ saa længe jeg har proviant. I midlertiid gaar dend Dyst nock over/ og jeg er fri nock baade for Byfogd og andre. [abit.]

Crisp. Jeg tacker/ at J hialp mig denne gang saa vel. Jeg skal hielpe paa jer een anden gang igien. (abit)

Scen: 3:

Harpagon. Florentinus.

Flor. Dend Striid fick vi Ende paa. Gid vi ogsaa vel havde Ende paa dend Tvivlraadighed/ med hvilcken jeg maa plage mig/ saa længe jeg endnu icke har Floridæ resolution.

Harp. Dend venter jeg at skaffe Eder inden een stakket Tiid. Skal jeg sige Eder min Sandhed/ saa baade gidder jeg nødig/ oc kand oc ilde komme
me

me til rette at tale med min Datter. Jeg kand icke siige hende et Ord til Maade. Og jeg kand icke saa et Ord indført for det meget Latin Skjld som hun er fuld af/ og jeg icke forstaar. Derfor har jeg hidindtil icke kunderskaffet Eder Beskeed/ men jeg har nu opfunden een anden Maade/ at saa hende overtalt. Her er een gammel Magister i Byen heder Donatus, mange holder ham for een Pedant, men min Datter rooser ham at være meget lærd.

Flor. Af Navnet skulde jeg kiende ham. Icke er det dend gamle unge Karl/ som er udraabt for at have de mange Midler?

Harp. Jo/ dend samme er det. Hand er meget kiendt hos min Datter / fordi de komme ofte sammen og giøre Vers og Experimenter om Kaps. Dend samme har jeg anmodet om / at vilde søge Lejlighed og overtale min Datter til Gifftermaals Tancker. Det har hand og lovet mig. Og naar vi først have det saa vidt / saa skal jeg selv giøre Forslag om jer.

Flor. Forslaget er hypperlig/ jeg glæder mig over at høre det.

Harp. I skal saa større Glæde dersom det falder vel ud/ og saaledes som jeg under Eder.

Flor. Jeg erkiender dend Godhed med alld Verbo-
dighed og vil afvarte dend Lykke. [abit.]

Harp. Bliver icke for længe borte. Thi hand er just oppe hos min Datter. Hvad som meere er/ jeg seer ham al komme/ og som det siunes paa hands Geberder/ saa er hand saa lystig/ som hand havde udrettet noget got.

Scen. 4.

Harpagon. Donatus.

Donat. Skal jeg finde Eder her min ærlige Harpagon. Jeg gjør stor Høftid af jer/ for dend lærde Daatter I har avlet til Verden/hun har Forstand det bekiender jeg.

Harp. Det siger mange Folck.

Donat. Jeg kommer nu fra hende som i veed/og har haft dend Fre/at diise hende et Vers/som jeg har gjort een vis Herre til Fre/ og jeg har med dend største Fornøielse hørt hende raisonere derom. Maar vi tilforn fand være geraaden i een Philosophisk Discours, hvor hun har været af een/ og jeg af een anden Meening/ saa har jeg vel somme Tiiden mercket/ at hendes Forstand icke har været med de aller skarpsindigste. Men nu / da jeg confererede med hende om mit Vers/ fant jeg hende af større Skønsomhed/ end jeg havde ventet. Endt eengang der var icke et Ord i Verset/ som hun jo admirerede. Det kalder jeg/ at forstaa sig paa Poësie, og at raisonere grundig.

Harp. Men talte I noget om Giftermaal/ som jeg bad Eder.

Don. Vist gjorde vi det. Jeg skal fortælle jer det/ og jeg troer/ at I skal være fornøiet. Men først maa jeg spørge Eder/ fand I Latin og Græsk?

Harp. Det er icke saa got for mig.

Don. Det er rett ind/ jeg vilde ellers lade Eder høre mit Vers/ og vidst Eders Betenckning derover.

Harp. Det er noget jeg icke forstaar mig paa.

Det

Donat. Det skader icke at I icke kand Latin/ jeg kunde dog vel læse det for Eder alligevel.

Harp. Dend Umage blev forgiæves.

Donat. I det mindste kunde I høre/ hvorledes Scansionen faldt/ og sige mig Eders Betænkning derom!

Harp. Jeg veed Hvercken hvad Pansion eller Transition har at sige.

Donat. Det er Jammer for saa smuct een Mand! Saa saar det at blive med Verset/ og jeg skal i den Sted fortælle Eder hvad Eders Daatter sagde.

Harp. Det er noget jeg bedre kand begribe og meere længe efter.

Donat. Hun sagde at jeg havde drukken een stoor Drick af Helicon.

Harp. Det kand og nock være sandt. Det er icke at liide paa/ at de Lærde jo vel tar sig een Taar iblant. Men anlangende det hun sagde . . .

Donat. Det hun sagde om min Hørde digt var / at Virgilius kom icke derimod.

Harp. Da det var ude . . .

Donat. Da det var ude forfickrede hun om mine lyriske Vers/at Horatius skulde icke blues ved at eye dem.

Harp. End videre . . .

Donat. End videre at min Skrive-Maade var bedre end Anacreons.

Harp. Siiden . . .

Donat. Siiden soor hun mig til/at min Sange-Digt var admirabel.

Jeg

Harp. Jeg maa blive gal over ald dend Gladder.
Endelig da alle Versene vare examinerede.

donat. Saa kom vi paa discours om . . .

Harp. Om gifftermaal?

donat. Nej icke endnu. Men om et lidet Epigramma som jeg i een anden Occasion har gjort. Det er og i sig selv et deiligt Epigramma. Jeg har ickeudi lang Tiid haft Lycke til noget bedre/ det er sammenblandet af Lyrisk Sødhed og epigrammatisk Salt. Men hvad er Klocken.

Harp. Over Siuf.

donat. Saa fand jeg icke vie længere/ det er paa den Tiid/ jeg skal overlevere mit Vers. (abit)

Harp. Liige klog blev jeg af ham. Saaledes er det med alle de som forstuderer sig / og paa den Maade maa jeg nock vare glad/ at jeg icke har lært Latin. Men der kommer min Daatter. Hvad denne icke havde Tiid at siige mig/ det saar jeg see/ jeg saar at viide af hende.

Scen. 5.

Florida. Harpagon.

Florid. Nunquam minus solus quam cum solus.
Excellente Scipio! jeg admirerer dine Gndfald.

Harp. Ach hvad dog Forældere giøre ilde/ naar de lade deres Børn blive klogere end de selv ere. Jeg saae nock forud/ at Floridæ Latin vilde giøre re mig graa Haar/ men hendes Gl. Moder vilde saa have det/ og dend gode Kone havde Buxerne fra mig.

Florid. Jeg er een Elskere af smukke Sententzer
saa

saadanne Ord ere Guld værd. Men naar een kommer frem med een upoleret Stil/ saa maatte hand ligesaa got slaa mig een Brand i Ørene.

Harp. Det er min Fortræd det/at hun er saa nøyregnendes paa Ord. Jeg tør icke nævne det Ord Gistermaal/ thi saa er jeg bange/ at jeg forderver Leegen/ og det er mig umugligt i dend Hast/ at finde paa et andet.

Florid. Som det synes saa har min Fader udi Sinde attale med mig.

Harp. Jeg vilde nock/ om det kunde give Leilighed.

Flor. Allerbest nu / da jeg har satt mit for at tale med ham.

Harp. Endnu gaar det vel. Jeg begynder at blive dristig. Jeg vilde da nock tale med dig om . . . om det hvad de kalder det.

Florid. Om det hvad de kalder det. Dend Talemaade er kun at insultere delicate Øren. Jeg saaer at hielp ham paa rette Vey. Er det accidentale eller Substantiale, Ens Materiae eller Ens rationis.

Harp. Men det er Hverken Ender eller Søns/ men reent ud at sige/ det er Gistermaal.

Florid. Hvi sagde I mig det icke tilforn/ saa havde jeg fundet forstaa jer. Det Ord er mig nu icke saa meget imod som det har været. Dend gode Magister Donatus har bragt mig paa gandske andre Tæncker.

Harp. Da er det ret vel.

Flor. Og i Steden at jeg tilforn har holt med dend Platoniske/ saa har hand nu overlatt mig at biefald.

falde dend Epicuræiske Skoole / som lærer
Conjunctionem Corporum saavel som Ani-
marum.

Harp. Jeg søger ick / at overtale dig til Giftermaal /
siden maa du gaa i hvad Skole du vilt / det er mig
ligemeget.

Florid. Det er just det jeg siger Eder og J forstaar
mig icke. Jeg har nu resolveret at vilde gifte
mig / thi jeg seer forud / at jeg derved vinder een
stor Fordeel.

Harp. Ja vist vinder du een stor Fordeel derved /
tænck eengang det bliver nu Maymaaned første
kommende ; Alar siden din Farbroder testa-
menterede dig 30000 Rixdl. med Condition
om du giftede dig / og de har nu i den Tiid staaet
saa got som frugtesløs. Det er uforsvarligt.

Florid. Om forladelse min Herr Fader! om jeg siger
Eder et Ord imod. Det er slet icke imod Bør-
nens Pligt om de sige Forældrene med Mode-
stie de Feil som de finde hos dem. Hvorfor siger
J / Maymaaned og Rixdlr. det er just dend all-
mindeligste Tale Maade som dend gemeeneste
Mand bruger / var det icke nock saa got / at J re-
doucerede disse Rixdlr. til Sextertzer og Ta-
lenter, og indrettede Eders Data efter dend ro-
merske Calender.

Harp. Jeg taler som mine Forældre har talt for mig /
og at Solck kand forstaae mig / hvad rager mig
de Rommere med deres Calender.

Florid. O! Aristoteles! hvad ere vi dog udsele Cre-
ature naar vi ere uden Videnskaber / hvor liden
Sorg

Gorskiæl er der da imellem os/ og det Element som vi ere skabt af?

Harp. Men at komme paa Discours igien om Giffstermaal/ saa fand jeg forlade mig til / at du wilt gifte dig.

Flor. Vist vil jeg det / og jeg er kommen hid for at bede eder / at I dertil kunsk. vilde beramme een Dag.

Harp. Det er mig usigelig kiært. Lad mig Kysse dig for det min Daatter. Jeg skal med Glæde beramme een Dag til din Brøllups Høytid. Men naar wilt du / at jeg maa lade din Brudgom komme til dig / for at tage Ja-Ordet af din egen Mund.

Flor. Det behøves icke / thi jeg talte med ham ret nys og hand veed fuldkommen Besteed om min Hiertens Meening.

Harp. Har du talt med ham rett nys / og naar var det?

Flor. Nu i dette Øyeblik gic Donatus jo fra mig.

Harp. Det veed jeg nock / men hvad vedkommer des din Brudgom?

Flor. Paa det sidste bliver Eders Omhyggelighed ignis fatuus, som fordervet Eders Husommelse. Donatus er dend jeg vil gifte mig med / husker I icke / at jeg sagde / jeg havde Fordeel ved dette Giffstermaal.

Harp. Donatus? hvad er det for een Snack. Hand var ligere beqvem til at være din Svigersader end som din Mand.

Flor. Hand er jo yngre end min Svoger Demophon, og jeg er ældre end min Søster Lucia.

Det

Harp.

Det er ligemeget. Jeg vilde helst unde dig een Mand/ som kunde skaffe dig Fornøjelse.

Florid.

Hvor kunde jeg finde dend bedre end hos Donatus, der forstaar sine Sprog/ kand gjøre Vers/ og Excellerer i Astronomien. Dersom jeg skulle tage mig een u-studeret Mand/ saa maatte jeg vente/ at blive forstyrret i mine speculationer om Natten/ naar hand laae og snarckede ved min Side; Men Donatus derimod kand skaffe mig Fornøjelse baade Dag og Nat. Naar vi icke kand falde i Søn for adskillige Tanter/ saa kand vi ligge og gjøre Vers om Kaps/ eller og flicke Stierner. Og om Dagen kand vi conferere med hin anden/ om det/ som vi om Natten har udfunden i Himmels Lob. Det skal I viide min Gader/ hand er alt kommen saa vidt/ at hand har seet Kirke-Spiir udi Maanen/ og jeg har allerede seet Solen til Hæst/ naar vi lægge begge vores Observationer sammen/ saa tør vi kand see være nær ved/ at finde Vey til een anden Verden/ det har noget at siige. Far vel min Gader/ jeg har et Vers i Hovedet/ som jeg vil giøre dend Autor til Hæder/ der først har funden paa Rifter/ det maa jeg skrive før jeg glemmer det. I kand betæncke jer paa/ om I vil giøre mig Donatus, hvis icke gifter jeg mig aldrig med nogen. (abit.)

Harp.

Enten er min Daatter reen gal at hun falder fra een Daarlighed til een anden/ Eller jeg er ikke fuld klog/ at jeg ikke bruger dend Myndighed/ som baade Natur og Lov haver givet mig. Det er imod ald sund Fornuft at een Gader skal lade sig foreskrive Regler af een Daatter. Scen.

Scen. 6.

Harpagon. Florentinus. Crispin.

Crisp.

Som det synes/ saa er J meget vreed/og der
er gangen Eder noget til mode.

Harp.

Det fand icke andet være/ naar een Mand-
er saa ilde faren som jeg. Jeg har een Daat-
ter/ som først har været saa hengiven til Stu-
deringer, at hun icke vilde gifte sig. Men nu
langt om længe/ da mand har overtalt hende til
at gifte sig/ saa falder hun paa een Daarlighed/
som er værre end den første/ og vil ingen Mand
have/ dersom hun icke maae saae dend hun pæ-
ger paa/ reibl. een Pedant i sine bæste Stoe/
og een Karl der rett nys nær havde giort mig
gal i Hovedet/ med een hob Snid Snad om
et lumpen Bers hand havde.

Flor.

Icke er det Donatus.

Harp.

Go dend samme.

Flor.]

Jeg fand forsiætte / at det har staaet
mig for/ fra dend første Tid jeg hørte/ at hand
havde faaet i Commission at tale til hende
om Egtteskab; Men hvad er herved at gjøre/
skal vi naae vores Forsætt/ saa maa der tæn-
kes paa Ginter/ at overbevise hende/ at Dona-
tus icke meener det saa oprigtig med hende/ som
hand burde.

Harp.

Dermed er jeg nock tilfreds/ men jeg fand
slet ingen hitte paa.

Flor.

Crispin faaer at være Messier for denne
Gag/ og jeg troer ham til/ hand siger os icke
ney. Alære Crispin/ du erindrer dig formos-

Dente

dentlig/ hvad jeg har fortalt dig om Florida,
leg nu dette dertil/ saa har du een Beskrivning
paa de fornødenste Omstændigheder / og
kandst/ om du vil/ best tiene min Kiærlighed.

Crisp. Rett saa. Noget for noget/ om Vensteb
skal holdes. Jeg er i eders Gield siden sidst/
og kand aldrig slippe til at betale dend paa
bædre Maade. Har Donatus Penge?

Harp. Sand har et anseeligt Arvegods/ baade ef-
ter Fader og efter Moder.

Crisp. Saa har jeg alt een hypperlig Maade i mit
Hoved/ at sette ham der een Stool. [til Har-
pagon.] Kand I med at lyve?

Harp. Ikke ret synderlig; Men dersom det gaa-
res fornøden/ saa skal jeg heller see/ jeg lær mig
til.

Crisp. Det kommer derpaa an/ om I kand anstille
le Eder altereret i een Sag / som I veed er
løgn. Da I skal jeg sige siden/ hvorledes I
skal bære Eder ad. Gaaer imidlertid hiem til
Leander, der vil jeg møde eder om et halv kvar-
ter/ og underviise eder begge om alting.

Harp. Men hvorfor vil du ikke strax følge med?

Crisp. Det kand jeg ikke gjøre/ for ikke at forsom-
me et andet Puds/ som jeg har i Sinde/ men
jeg skal vist nok komme til eder.

Flor. Gorgtem det ikke/ vi skal oppebie dig med
Længsel. [abeunt.]

Crisp. Demophon loed sig forlynde/ at vilde/ sende
Dorisud i Byen. Dend Længsel forfalder
ikke altid/ derfor maa mand ikke lade dend gaae
bort/ men legge Raad op med hende/ hvorledes
vi

vi skal gribe vore Sager an. Her skal hun endelig forbi / derfor vil jeg oppebie hende paa dette Stæd.

Scen. 7.

Crispin. Doris. med een Torve-spand og grønne Urter paa Armen.

Crisp.

Jeg troer / naar mand snacter om Ganden / saa er hand icke langt borte. Der har vi Løsen. Doris! hvor er din Madame?

Doris.

I hendes Fængsel.

Crisp.

Hvor er Slutteren?

Doris.

Hand er ved sin Post / som hand pleyer.

Crisp.

Min Herre har ombedet mig at spørge dig om disse Ting / naar jeg saae dig / og paa samme Tid lade disse skønne Oratores vel arrive udi Dine Hænder [gir hende Ducatter.] hvilcke tillige skal kunde styrcke dine Seer / med dis større Magt / at hielpe din Madame til at bryde ud af sit Fængsel.

Doris.

Skulle jeg vel lade mig overtale at være min Husbond utro / oc forraade min Madame?

Crisp.

Er det noget at spørge om? Der har du jo tyve vigtige Raifons dertil / og fand vent een gang saa mange / naar det er løben vel af.

Doris.

Men hvad Invention skal vi bruge dertil? Det bliver icke got at opfinde / thi om Dagen ere vi indsluttede baade for og bag / og om Natten ligger Nøglerne vel forvaret under hands Pude: Disturuden er hand slaalet sovendes som een Skidhund / og omend skönt hand lufte sine Dren / saa er hands jalousie dog altid vaagende.

Crisp.

Plag icke din dumme Hjerne længere / jeg har alt sunden Raad / og søger kunns Venlighed ved dig at sette det i Verck ; her er een Rood / jet dend i Blød / og lad din Madame med Safften deraf stryge ham lidt under Næsen / det gjør ham ingen Glæde / men forarsager kunns / at hands Sands og Dren blive saa fast tilluctet som hands Dørre / og det ongefær saa lang een Tid / at I fand stæle Nøglerne / og lücke eder ud / Gjører det / saa vil jeg og min Herre møde Eder uden for / og føre Eder paa et sikker Fristæd.

Doris.

Hvor skøbelig ere Qvindfold.

Crisp.

Hvor stærck er Guld.

Doris.

Skal jeg da være een Forrædere ?

Crisp.

Der har du to Undskyldninger for af dø

Doris

Hvad er det for nogle Latterbæste.

Crisp.

Frihed og Eghendom.

Doris.

Men min Husbond søder og flæder mig.

Crisp.

Gordi hand propper dig / vilst du derfor være indbuuret min smukke Kylling.

Doris.

Jeg gir mig tabt. : 3 Uften Kloden 10. er det bœst.

Crisp,

Rett saa / jeg skal indberette min Herre det.

ACTUS. IV.

Theatrum er een Gade.

Scen. I.

Melissantes Leandre.

Leand.

Ach! hvad Kierlighed dog har større Magt
over

over os/ end vi nogen Tid tænker. Nu meente jeg saa vist/ at dend Kierlighed jeg havde til Fictitia laae saa dybt begravet under een Hævngrøerighed/ at dend aldrig meere skulle komme for Dagen; Men et lidet Brev fra hendes Land gjøre større Virekning/ end jeg formodede. Hun har sendt mig disse Linier for at lade mig vide/ at hun har forladt sin Faders Huus for at elste mig med Bestandighed/ og dend eneste Erindring/ at hun er endnu til/ og hendes Hjertelaug til mig endnu det samme som tilforn er een Olie/ der har satt mit Hjerte i fuld Brand paa nye. Kære Melissantes tag Part med mig udi denne min Glæde.

Meliss. (à parte) Det gaar just som jeg vil/ og jeg skal paa dend Maade sette hendes Kierlighed paa Prøve.

Leand. Hvad snæker du for dig selv?

Meliss. Jeg beklager eder/ at I er saa lettroende/ og I kiender Land stee icke Fictitia saavel som jeg.

Leand. Saavel som du/ har du Kiendskab til hende?

Meliss. Ja/ bedere end I; for at fortælle Eder/ vi ere opfødte Børn sammen/ og jeg troer aldrig at noget Menneske Land holde meere af sig selv/ end Fictitia har holdt af mig. Een medfødt Fortrolighed imellem os har gjort os confidant, og hendes Hjertes Tænker/ dem hun aldrig aabenbarede noget Menneske/ har aldrig været styrt for mig. Med et Ord at sige: Jeg har kiendt hende/ før jeg kiendte jer/ og jeg har altid været hendes hemmelige Raadgivere.

Leand. I see veed du da hvor hun sig nu opholder?

Meliss. Jovist veed jeg det. Og der kunde ingen si ge Eder det bœdre end jeg / dersom icke min egen Interesse hindrede mig deri.

Leand. Din egen Interesse siger du / det Ord behø- ver Estertandte / og kunde let opvække een Ja- lousie hos mig; men jeg troer Fictitia icke saa ilde / at hun skulle udvælge dig i Stæd for mig / tilmed saa er her anden Beviis paa.

Meliss. Men om jeg beviiser / at hun elsker mig / spii- ser / drikker og sover hos mig / hvad da?

Leand. Det gaaer for vidt. Tag dig i agt / hvad din Tunge siger / der skal meget til at gøtgøre saadan Snack.

Meliss. Enten du vilst troe mig eller icke / saa er det dog sandt; Jeg kand forsikre dig / at Fictitia er aldrig roelig uden hun har mig hos sig / vores Ord / Tander og Bæsen er saa got som eet; og denne Liighed imellem os kand icke andet end føde Kierlighed. Har I der Forpligtelse fra hende skriftelig / deri gie jeg Eder intet effter. See! her er og et Brev fra hende / og af saa- danne kunde jeg staafe mangfoldig flere.

Leand. (Læser een Seddel.) Jeg klager icke o- ver eders Forsømmelse ved seeniste Lejlighed / endstønt jeg vel burde forlange anden Forsik- ring for mit gode Navn og Røgte / end det blotte Navn af Melissantes, og at binde Knus- den ved Giftermaal / dersom jeg kunde over- tale mig til at troe / at der var noget i Verden af større Kraft til at forpligte ham / end dend yndest / som vexles imellem os / og hvora intet endnu refter ubetalt, af Fictitia.

Swad

Meliss. Hvad synes Eder om denne Stil?

Leand. Det ligner fuldkommen efter hendes Haand/
ved hvis Betragtning mit Blod begynder at
kaage i mit Liv. Dette kan icke gaae u-paa-
talt hen; Jeg maa straffe dig/ baade fordi du
tør vove at fri til min Kieriste/ og fordi du ro-
ser dig deraf: Træd ud.

Meliss. Jæe saahidtig! J seer jo/ at jeg icke er saa
ivrig/ som jeg var før. Og jeg styer de Gold/
hvis sidste raison sidder paa Spidsen af Raar-
den.

Leand. Svortil dend Undskyldning/ det er god for
din Sundhed / og jeg veed du nægter icke at
fægte for din Kiereste?

Meliss. Det er meere end jeg gjør.

Leand. Du Melke-Suppe.

Meliss. Jeg tilstaaer jer Monfr. at det salder eder
til at figte for hende; Men jeg/ som har hende
allereede i possession har det icke nodig. Jeg
veed jeg skal icke disputere min egen Rettig-
hed. Lader eder da bringe til raison. Dersom
jeg beviiser alt det jeg har sagt om Fictitia,
hvilket jeg inden 12 Timers Forløb forpligter
mig at gjøre/ saa maae J jo tilstaae / at jeg icke
har giordt Gruentimmeret uret/ og icke tæncke
mig det til Dnde/ at jeg er lyckeligere end J.
Jæe heller maae J tæncke/ at jeg er bange/ for-
di jeg tager min Sundhed udi agt. Jeg har
dend Smucke i possession, og J har mistet hen-
de/ derfor er J liæd af jer Liv.

Leand. Din Tunge frelser dit Liv; Men hvor be-
dragelig maa icke Fictitia være/ eftersom hun

corresponderer med tvende paa eengang. **E**ders Brev er af samme dato som mit.

Scen. 2.

Leandre. Melissantes. Crispin.

Meliss. **H**un er icke dend eeniste/ der bær sig saaledes
ad. Betragt dend Tid vi lever i/ og see/
om icke de smucteste Gruentimmer hverve sig
fleere Beylere end een; Et stoor Tal deraf
er ligesaavel deres Gloir/ som mange Conque-
ster een Geyervinders. Og hvorfor stulle
hun da icke ogsaa regne sig iblant de Smucte
udi hendes Tid.

Leand. Jeg haaber dog/ hun er Trofast/ og jeg fryg-
ter paa dend anden Side/ at hun er falsk. Er
jeg da jalous saa er det Tegn/ at jeg elsker
hende?

Crisp. Herre! det er flart/ i Alsten/ præcise Klo-
cken 10 skal vi være ved Døren.

Leand. Hvem vil være mit Oracul, for at vejlede
mig i denne Forvirring/ og naar skal jeg kun-
de tæncke/ at stille mit Hierte tilfreds?

Crisp. Naar? I Alsten Klocken 10 siger jeg jo.

Leand. Ach Fictitia! dersom jeg icke var dig saa
tro/ saa frygtede jeg icke/ at du skulle blive mig
utro.

Crisp. Hvad er det for noget Tøh? Drømmer
hand med vaagen Dren? Jeg faaer vække
ham op: Herre! Klocken 10 i Alsten/ siger jeg/
saa er Madamen færdig/ og dend gamle Tryg
udi Gøsn/ og Signalet er at fløyte.

End

Leand. Lad dend Handrey og hands Kone sove til
Dommédag. Jeg vil hverden have noget med
dig/ Ganden eller Gruentimmer meere at be-
stille.

Crisp. Hvad mon Vinden nu er? Vil I saa for-
lade eders gode Venner paa eengang?

Leand. Jeg er forladt af dend smukkeste iblant de
Rig/ men maastee hun er dend talteste.

Meliss. Det synes Eder saa/ fordi hun kom ier libt
i Forvejen; Men ald dend Glade fand I
to oprette ved een anden: Tænder paa at
fortsætte Eders Forsæt med Lucia, hun er ven-
ligere/ hun er ung/ hun er deilig.

Leand. Vel an da/ min Hævnigærighed overvint-
der min Kiærlighed. Jeg vil hævne mig paa
hendes Søster. Gølg mig Crispin, præcise
Kloeken 10 skal jeg være der. [abit.] (Crispin
abit.)

Meliss. Væh Mandfold! Mandfold! hvor ubestæn-
dige ere I dog i at elske; Men glæd dig Ficti-
tia, at du paa saa sneedig een Maade har faaet
Leandre i dit Varn hand er fangen / hand er
fangen/ det er vist noot / det bestaaer nu paa
at holde ham fast. Hvor barbarisk vilde hand
revangere sig paa min Søster / men jeg skal
komme ham i Forsøg/ eftersom jeg veed Klot-
teslættet/ og jeg har alt lærdt Konsten af Cris-
pin at oplukke dend yderste Port.

Scen: 3:

Melissantes. Florentinus. Orlando.
libet rusendes.

Flor.

Du er jeg endelig kommen saa vidt/ at ved Crispins Paasund er oplagt et Raad/ hvorved vi skal bestemme Donatum, og bringe Floridam til ret Forstand. Og dersom dette Forsætt faaer lyffelig Fremgang/ saa skal vor Fortroelighed Efterdags komme til sin Guldkommenhed/ thi saa fand jeg omgaaes med dig som med een Søster/ min fiære Frititia.

Meliss.

Hielp Himmel! er jeg alt robt saa tilig.

Flor.

Dorinde har fortalt mig ald Sammenhæng. Men det bliver dig til ingen Hinder/ jeg skal snarere hielp til at besordre dit Forsæt. Og Leandre skal blive forbunden at holde sit Forste.

Orl.

Saa men/ det var Puns et lidet/ lidet Glas Vin/ som gjorde mig saa aabenhjertig. Da jeg havde saaet det til Livs/ saa mærkede jeg strax/ at jeg var et Fruentimmer/ thi jeg kunde da icke til et Korn længere end alle de lande/ af vor Kion; Men det vil intet sige: (Knæpper med Fingerne.) saa meget agter jeg det.

Meliss.

Du har sandelig saaet meere/ end du fand taale. Det er bæst/ du gaaer hjem/ og sover Rusen ud/ at være munter til Klocken 10. og da følges med mig paa een Expedition.

Orl.

Endnu har jeg icke druckent meere end jeg fand taale: Jeg er lidet meere lystigere/ end jeg pleyer at være. For resten stader jeg icke meere end 3/ og jeg kunde dandse dend heele Nat.

Meliss.

Dans hen og leg dig/ som jeg har sagt/ kom jeg vil følge med dig.

Kar

Orl.

Meliss.

Flor.

Sar vel Florentinus, taet for sidst. [abit.]

Glemmer icke hvad I har lovet. [abit.]

Jeg skal holde det som een ærlig Karl;

Det var Synd at robe hendes Forsætt/ fordi
jeg har faaet det at vide. Naaste Himlen
har giordt mig saa fortroelig med Leandre,
fordi dend har udvalgt mig til et Middel/ hvor-
ved Fictitia skulle vinde Leandre. Men see!
der kommer Harpagon; det er Tiid/ at vi tæne
der paa vore egne Sager.

Scen. 4.

Harpagon. Florentinus.

Harp.

Jeg havde aldrig tænkt/ at Crispin havde
saa dybsindig et Hoved/ som jeg forneer.
Det Puds/ som hand har givet os ind, Havde
aldrig nogen af os tænkt paa.

Flor.

Det er troeligt nok. Jæe dismindre saa
berøver det nu paa os/ om vi ere gode for at ud-
føre handes Paafund.

Harp.

Jeg har dend tyngeste Kulle/ men jeg mee-
ner dog at spille dend saa/ at min Daatter
skal saa oplyste Vnen/ og vi vor ville frem.
Jeg venter hende i dette Øyeblik herhid/ og
jeg har og Bud efter Donatum, hand kom-
mer og nok ret strax saa vil vi sette een forsøg
derpaa.

Flor.

Saa er det nok bæst / at jeg absenterer
mig/ saa længe/ og passer paa i Nærværelsen for
at spille min Kulle.

Harp.

Gjører saa/ men glemmer icke at passe paa
dend rette Tiid/ naar I skal indfinde Eder.

Jeg

Flor.

Jeg skal gjøre min Gliid dertil. (abit.)

Harp.

Maar mand har med gale Gold at gjøre/ faaer mand rette sig derefter. Eftersom der er ingen lige Bøyn til Byen/ saa faaer vi fiørendend som fraaget er/ og forestille os/ at der er ingen anden Maade at naae vor Forsætt paa/ uden dend vi her udvalt os; Men jeg seer min Daatter alt komme/ det er Tid/ at jeg begynder at spille min Kulle.

Scen. 5.

Harpagon. Florida.

Harp.

Jeg arme Mand! er der da ingen Udvej for mig? Kan jeg da icke undgaae dend Ulykke. Jeg beslaager mig selv/ men jeg beslaager min Daatter Florida endnu meere.

Florid.

(à parte.) Hørrtil dend Alarm. Skal jeg troe hand tager sig det saa nær/ at jeg vil gifte mig med Donatus, da saar jeg see at bringe ham paa andre Sænder. (til Harpagon.) Min fiære Fader/ tager Eder det icke nær/ at jeg har resolveret at gifte mig med Donatus. Skal i sin Tid sandelig icke fortryde det. Der er meget got hos dend Mand/ for det første/ saa har hand studeret . . .

Harp.

Uch! det er icke det/ som mig bedrøber/ men jeg har faaet tidende om noget/ som har større Følge efter sig/ og som er mægtig / om det er sandt/ at gjøre os ulykkelige saa mange som vi ere.

Florid.

Maastee der ere nogle/ som har streved imod dend Julianste Stiil.

Crisp. Nej langt fra det.

Florid. Er da Systema copernicum bleven approberet?

Harp. Det som verre er.

Florid. Saa skal jeg troe/ at der har været nogle udsægt at opleede terram incognitam, og maa ssee har forgrebet sig paa noget/ som funde paaføre Verden een Krig/ med Syd og Nord. Polens Indbyggere.

Harp. Intet af alt dette/ men fort at sige/ saa har jeg tabt min proces, og dend Mand/ som min Broder hafde nedsatt de 30000 Rixdl. hos/ er gaaet banquerot.

Florid. Er det noget at tage sig saa nær?

Harp. Hvad andet? nu saar du icke een Stilling af Pengene/ og jeg fand icke hielp dig med noget.

Florid. Saa holder jeg mig til min Philosophie, som lærer mig at være fornøyet med fattigdom/ og at Rigdom ifluns er et accidens.

Harp. Men mand fand icke varme sig paa Philosophien, naar mand har intet at legge i Skatfelovnen. Jeg ser min Part holder meere med Pengene.

Florid. Jeg funde icke være findet som 3/ og dend funde Fornuft viiser mig saa stor Forskiel paa os begge/ som Astronomien inter corpora caelestia & terrestria.

Harp. Men hvorledes vil det Efterdags staae til med din Astronomie, naar du har ingen Pen/ og jeg heller inges at beføste Experimenter.

Florid. Saa faar jeg at lade een Collect gaae omkring til alle Mæcenates, som elste Studeringer.

Harp. Jeg veed et bødre Raad: Mon icke Donatus best fand gaae os til haande i denne vordte Tilstand?

Florid. Useilbarlig. Ingen bødre end hand/ og jeg veed/ at hand for min Skyld gierne gjør det. Det er og billigt i sig selv / dersom hand har Kierlighed til mig/ saa bør hand og / at betofte de Experimententer, som jeg har Behag i at vende Penge an paa/ og underholde os begge paa sin Beføstning.

Harp. Men jeg frøgter hand gjør det icke/ og seer ham an for een / der elster dig/ men Pengene langt meere.

Florid. Det troer jeg aldrig/ thi hand er baade een Griere og een Philosophus.

Harp. Vi vil forsøge det paa det samme/ og anmode ham derom: Men dersom hand icke vil hvad da?

Florid. Saa svær jeg ved alle Bogstaver i Alphabetet, at jeg skal være Mester over mit Sind/ og dend Kierlighed jeg har sattet til ham/ med at redoucere dend igien til primam materiam.

Harp. [à parte.] Det gaaer som det skal. (til Florida.) Der kommer hand/ det er bæst jeg taler strax til ham derom/ holt dig lidet til side saa lange.

Scen,

Scen. 6.

Harpagon. Florida. Donatus.

Florida gaar til Side, at Donatus icke seer hende.

Donat. **J**eg har sendt Bud efter mig min fiære Harpagon, og jeg kand forsikre Eder / at jeg af Kierlighed til jer og jer Daatter icke gav mig Tid / at læse dend Oda i Horatio ud / som jeg sad fordybet i.

Harp. Jeg er Eder forbunden / at J ville gaae dend gang for min Skyld.

Donat. Jeg var tilfreds at gaae i Jlden for Eder / om det giordtes fornøden.

Harp. Jeg havde icke sendt saa dristig Bud efter jer / dersom det icke havde været saa høyt fornøden.

Don. Der har J fri Magt til. Jeg kand nock tænke Eders Daatter haster / og vil have Brøllup / og hun har ret deri / thi Seneca siger: amor non patitur moras.

Harp. Det har gode Beye.

Don. Hun er icke af de slags / der følge deres Kierlighed / thi hun holder uden Tvivl med Ovidio, som siger: Quoque magis tegitur, tectus magis æstuat ignis.

Harp. Kand nock være; Men . . .

Donat. Jeg veed nock hvad J vil sige. J vil icke betramme Dagen / før J har talt med mig / dend Ceremonie behøves icke. Jeg er særdig / naar J vil / og der skal intet hindre mig / om det end var i denne Alsten.

Harp. Det er alt icke det / der har forarsaget mig

at

at sende Bud ester Eder; Men jeg har været saa ulykkelig/ siden jeg talte med eder sidst/ og tabt een process, som importerer meere/ end alt det jeg eyer/ og min Daatter Florida har satt sine Midler til ved een Banqueroute, saa vi hverken har noget at gjøre Brøllup for/ ey heller at leve af siden.

Donat.

Der fand jeg slett icke gjøre ved.

Harp.

Jeg veed ingen Raad at komme ud af denne Fortræd/ uden saa er/ at I vil assistere mig af eders Midler/ og siden selv betæste Brølluppet/uden at vente eder noget til Medgift.

Donat.

Det er meere end jeg fand gjøre.

Harp.

Hvi saa?

Donat.

Det skal jeg sige Eder: Horatius siger: Scilicet uxorem cum dotē, fidemqve & amicos, & genus & Formam regina pecunia donat.

Harp.

Hvad forstaaer jeg det?

Donat.

Det er dog sandt alligevel/ og det fand være Eder nock/ at jeg icke fand hjælpe eder.

Harp.

Hvor er nu dend store Kierlighed i for hastede til min Daatter? Hvorledes staar det med eders store Ord/ at vilde gaa i Siden/ om det gjordes nødig.

Donat.

Jeg skal tiene Eder hvori jeg fand; jeg skal/ saa snart jeg kommer hjem/ sette mig ned/ og skrive een Satyra imod alle banquerouterere, og slaae Halsen i tu paa dem med jambiste Vers; Men Venge fand jeg icke assistere eder med/ey heller tage eders Daatter uden Medgift/ deri vilde I holde mig undskyldt. (abit.)

Scen:

Scen. 7.

Harpagon. Florida. Florentinus.

Florid. trinder frem uden at see Florent.

Florid. Hvad siger du derom min Daatter?

Harp. Jeg siger/ hand fortjener/ at omkæbes til een Ulf som Lycaon, til een Løve som Hypomenes, eller og at dræbes som Orpheus. Efter som jeg seer/ at hand icke ens frier efter mine Penge/ saa vil jeg icke selge mig selv i hands Slaverie. Jeg vil aldrig tænke paa at gifte mig/ siden Mandfold ere saa ubestandige.

(Florent. trinder frem, og tager hendes Haand fat, dend hand kysser.) Men icke saa/ min smukke Jomfrue/ alle Mandfold ere icke lige ubestandige; der ere oc nogle iblant dem/ som elste af Hjertet/ og see efter inclination, icke efter Penge/ og at jeg er een af dem skal jeg være redebon at udvise/ dersom hun vil sætte mig paa Prøve.

Florid. Er det muligt/ at der er saa venlige Mandfold til? Cicero har herlige expressioner, men saadant et Haandtag er der meere Synd i/ end i een heel Oration.

Harp. Denne Person er det/ som jeg har tiltænkt dig/ og du har alltiid staaet dig selv i Lyset.

Florid. Da skal jeg efterdags betee mig baade Flogere og Lydigere.

Harp. Er det da din fulde agt at ægte denne.

Florid. Jeg fand icke imodstaa dend Kiærlighed/ som begynder at virke i mit Hjerte/ og et Dyeblicks Experience oplyser mig mere/ end alle Ovidii Bøger de arte amandi. E Saa

Harp. Saa fand jeg da sige dig/til dig større Fornøelse/ at dend Tidende baade om Procesfen og Banquerouten var opdigtet / for a. satte Donatus paa Prøve / thi baade dine og mine Midler ere udi Behold.

Flor. Og hvad de icke tilstræffe skal min Formue tillegge/ saa vi fand tænke at have vor rigelig Udkomst og leve fornøyet.

Florid. Men vil I veltillade mig at studere/ og gjøre re Experimenter?

Flor. Jeg skal selv hjælpe Eder at gjøre de herligste Experimenter af Verden.

Harp. Kommer da mine Børn/ og lader os spiise et Smørrebrød tilsammen; Efter Maaltid vil vi gaae hen til min Svigersøn Demophon, og gjøre ham deelagtig i denne glædelige Tidende.

Flor. Men hand har jo lukket sine Dørre og vil ingen have til sig.

Harp. Jeg skal nock faae ham til at lufte op / lad mig raade derfor. (abeunt.)

ACTUS. V.

Theatr. er Demoph. Huus i Stuen.

Scen. I.

Lucia. Doris.

Lucia. Min Gluttere bliver mig hver Dag fiæd sommeligere / min Længsel efter Frihed befrigere / min Taalmodighed mindre og det reiser sig altsammen deraf/ at jeg har Haab til at gelange paa fri Fod.

Doris. Men hvorfor vil i da endelig fra dette Stæd/ hvor

hvor I fand have alt det I vil ønske Eder / I fand jo icke flage paa / at I sulter ihjel / og I er Mand / saa gammel som hand er / saa venligere hand derhos / og gir I hver Dag saa mange gode Ord.

Lucia. Hand maa give mig saa mange søde gode ord som hand vil / saa ere de mig dog alligevel ligesaa viderlige / som Apoteker Visser med Sucker paa / oc efter som jeg icke fand saae Sindighed til at elske ham / saa er jeg icke heller fornøjet med hands utidige Douceurer ; Naar hand rører mine Læber / saa er det for mig / ligesom jeg kunde kysse et fryssen Kaalhoved.

Doris. I har stor Rett / det var saa men icke mit alvor det jeg sagde før ; thi dersom jeg skulle sige min Siertens Meening / saa er jeg af de Tæncker / at Iader har giordt ilde / i det hand soldte Ier til dette Fængsel / og vi gjør meget vel / at vi tæncker at komme paa fri God.

Lucia. Det er let nock sagt / men var det kun ligesaa let giordt ; Min Mand bevarer os for slittig / end vi skulle kunde undvige / og over alt / saa skal vi / om det skal skee / være betænkt derpaa / før end Smidden faaer Iern Bolten færdig til dend ydersie Port.

Doris. Jeg har taget den Aftale med Crispin / at hand og hands Herre møder os her i Aften Klocken 10. Seer I denne Glaske den stoffer Eder Frihed.

Lucia. Kandskee I vil jeg skal forgive min Mand ?

Doris: Men hand døer icke saa let / men i denne Glaske er Rooden / til ald vor Fornøjelse / saaledes

tillavet som dend bør være/ tager dend til Eder/ og smører ham lidt under Næsen og i Tindingen dermed / saa falder hand i saa dyb een Søvn/ at vi kand plyndre Castellet/ tage Møglerne som ligger under hands Hoved / og dissertere naar vi vill. See der er Glaffen/ tager dend til Eder/ og salver ham lidt ind / imedens hand lever/ hand bliver smuct deraf/ naar hand er død.

Lucia: Brave Doris og fortreffelige Crispin, naar jeg kommer paa fri God, saa skal jeg, til een Ghuommelse/ af denne Eders drabelige Gierning lade støbe i Kaaber dit og Crispins billeder/ og det monstrum jalousie liggendes under eders Gødder/ holdendes i den høyre Haand Frihed/ og i dend anden . . .

Doris: Det har tids nock dermed/ intet viidere om denne materie. Jeg hør Eders Mand hooste.

Scen. 2.

Lucia: Demophon: Doris.

Dem: Hvad diverterer I to hverandre med?

Doris: Vi talte om Giftermaals Fornøjelse.

Lucia: Og dets Fængsel.

D m:

Hvorfor just det ubehagelige Ord/du est self min Frihed/ Sundhed ja alting. Kand i vel tæncke jer selv udi Fængsel i mit Huus; Det jeg lucker eder inde steer af Rierlighed til eder: Dend som har seet Verden/veed at dend er fuld af lutter Forsængelighed/ Hycklerie / Hoffærdighed og Skaldagtighed/ og at Skønhed er et blomster/ der har mange efterstræbere. Det

er for jer Skyld alleene jeg icke tør vove jer ud.

Lucia: Som det synes/ saa har J temmelig vel forsøgt Verden/ siden J saa veed at beskrive den/ hvad Nymelighed er der da i/ at jeg skulle faste/ fordi J haver forædt jer?

Dem: En mit Barn det er ufornudden/ at i nogen tid seer Verden/ J har een Extract af Verdens Skønhed i eder selv/ har i Lyst at see den/ saa gaaer for Speilet: Derimod dersom i kom ud/ oc fik andre at see/ som kunde være ligesaa valre og artige som J/ saa kunde det føde Misundelse/ og Misundelse kunde fortære Eders Kræfter/ det var Synd at give Lejlighed dertil.

Lucia: Er det da icke ogsaa Synd/ at vove Doris i slig een Farlighed/ naar hun gaaer ud.

Dem: Det har ingen Nød/ Doris er kommen til den Alder og er saa gammel at hun fører sit Vas i Ansigtet.

Doris: Om Forladelse. Endda icke for gammel/ dersom min Dyd icke sommetiden stod stiltvagt for at conservere min Ære.

Lucia: Ellers har jeg hørt sige/ at Dyden mister sin Glans/ naar den icke bliver proberet. Diamanten bliver herligere naar den poleres, oc mon jeg icke skulle være Eder-lærere/ naar/ J fornam/ at jeg kunde imodstaae alle verblige Fristelser/ og derved vise fuldkommen Prøve/ baade paa min Dyd og rette Kiærlighed.

Dem: [à parte:] Net nu har jeg intet at indvende derimod. [til Luciam.] Klostene er hen imod 10 allereede/ det er paa Tide at gaae i Geng/

i Morgen vil vi tale viidere om dend materie, saa har vi een heel Dag for os. Doris! Kom ind oc flæd mig af.

Lucia. Lad mig have dend Fornøjelse i Aften selv at flæde dig af; Det skal være giordt i een Hast/ og Doris fand i midlertid slutte Lysene

Dem. Dend Fornøye se fand jeg sagte unde hendes/ der er intet ont i [abeunt.]

Scen. 3.

Doris.

Doris. **S**læd dig Doris! nu kommer du i Frihed. Længe nock har du sucket i Trældom/ længe nock siddet indluct i et Buur/ det er eens gang paa Tide/ at du kommer for Lysset/ imedens du endnu seer noget vel ud: Du est dog icke for gammel endnu til at giffes/ oc du fand endnu tæncke til at saae dig een Mand. Hvor til skulle mand være kommen i Verden/ naar mand icke forsøgte Egtestand. Men lad mig see jeg snacker icke for høyt/ der kunde nogen høre det/ og siige jeg var giste-syg; det Maa gad jeg dog icke haft paa mig alligevel. Gæf fordi/ jeg siger vel icke nogen nej/ om de frier til mig/ ja! gid de kuns vilbe saa sandt! Men det er noget/ mand dog icke saa lige vil være beskiendt. Det lader saa smuct af eet Gruentimmer/ at hun stiller sig fremmed an/ naar der tales om dend materie, thi/ det er kuns Børn/ der slider Fingrene efter Sucker/ oc derved forraader sig selv/ at de har Lyst dertil. Jeg
er

er gammel og trædft / jeg gaaer saa lumft af dermed. Hvad har mand og nødig at udraabe det paa Gaden / som mand tæncker udi Smug. Crispin fand jeg nock liide / hand var nock een smuct Kone værd / og dersom jeg mærcker hand icke melder sig an / saa tør jeg nock fri til ham. Jeg veed det er icke uærligt / og der faar icke saa lige nogen anden det at vide. Om jeg lyver mig een halv snees Aar yngre end jeg er. Hvad fand det skade? der har fleere giordt saa for mig / og jeg bliver vel icke den sidste; Men hør jeg icke / at Nøglerne rasle; Skal jeg troe vor Fader er allereede i Seng? Eller og / som jeg meest frygter for / hans jalosie er ald for aarhaagen / end at lade sig dyssle i Søv; Det skal I see bliver Enden derpaa / og dermed er ald vor Umage forgæves / og jeg stækel kommer nock til at gaae ugift min heele Livs Tid / disværre! Ney / det er saa men vor Moder der kommer / det tør betyde noget get.

Scen. 4.

Lucia med Nøglerne. Doris.

Lucia. **H**Er er Nøglerne / og hand snordsover alt.
Doris, **H**vorledes gic det til / at det blev saa haestig bestilt?

Lucia. Hand er icke afflæd endnu / ey heller kommen i Seng; Men saa snart hand satte sig i sin Lehnestool / fied jeg ham til at lugte til dend Glaske / som du flyede mig / i Stæd for Hoved vand / som hand forlangede / og derover salt hand paa

timen i saa stærk een søvn/at jeg icke kunde ruste ham op. Saaledes kom jeg til at faae Nøglerne/ og putte hands Guldbørs i min Lomme. Jeg hafte aldrig tænkt / at hands Snordten kunde bleven saa behagelig een Music i mine Øren. [der flöites inden til.]

Doris Menhør/ det var knap Tiden; Jeg hør alt Signalet; lad os lufte dem ind.

Lucia. Ach/ Doris! mit Hierte slaar i mit Liv / oc jeg tør icke driste mig dertil.

Doris. Saa lad mig see Nøglerne da.

[abit med Nöglerne.]

Lucia. Jeg søger efter Frihed / og jeg frygter for at forsynde mig; mon jeg fandt forsvare/selv at sønderrive det Baand/ som saa haardt er knøttet? Men mon jeg og igien fandt taale det Uag/ der ligger paa mine Skuldere? Demophon! Demophon! du est selv Skyld deri/ dersom jeg bliver dig utro / oc har min Fader soldt mig til dig for Penge/ saa er attraaet til Fornøjelse stærkt nok at rationere mig. O Himmel/ hvilken een Bedrøvelse! jeg seer Leandre.

Scen. 5.

Melissantes. Lucia.

Meliss. Tillader mig / stionne Lucia, at gjøre Vold paa eders Fængsel/ siden J har gjort vold paa mit Hierte. Søskende fandt icke else hinanden saa høyt/ at jo een medfødt Kierlighed til eder/ forpligter mig til det samme. Jeg har altid haft Medlidenhed med eders
Evang/

Evang/ fra den første Tid jeg spurdte / hvore-
ledes J blev medhandlet / men derfor har jeg
ikke haft Lejlighed / at give Eder Eders Frihed
igien / før nu / da Eders gode Lykke har beram-
met denne Time dertil.

Lucia. Jeg har været indtaget med Røgtet om Jer /
siden jeg tog imod Eders første Brev ; Men
Eders Person indtager mig meere / end alt an-
det. Jeg elsker Eder / det er gandske vist. Men
jeg har dog derhos Afstøje for Udyd ; og
det paaminder mig paa dend eene Side /
hvad jeg er min Mand skyldig / den jeg er bun-
den til / oc paa dend anden Side / hvad jeg bli-
ver Eder skyldig / der løser mig fra mit Fængo-
sel.

Meliss. Jeg er kommen at sette Eder paa fri Fod /
og ikke at gjøre eder til min Træl. Det jeg for-
langer for min Umage / er / at J vil elske mig
som ren Ven / der har hjulpen Eder af Eders
Trældom / oc langt fra jeg forlanger noget af
Eder / som kunde løbe imod dend Pligt / hvil-
ken J er eders Mand skyldig.

Lucia. Jeg vinder større Kiærlighed til Eder / nu
jeg seer / at Eders Intention er saa ærlig.

Scen. 6.

Lucia. Melissantes. Doris. Orlando.
Demophon bag ved.

Dem. Hielp Himmel, hvad er det jeg seer? Drøm-
mer jeg / eller er jeg vaagendes?

Doris Hvad! er denne ikke Crispin? og jeg har væ-
ret saa dristig med eder i Mørcke / hafde jeg

det tilforne/ I skulle icke have faaet et Ans.
Men hvad skal jeg sige derom. Dend Lycke
har været Eder bestæred / at jeg skulde forlove
mig med eder/ det faaer at blive derved/ jeg er
ikke for at tage mine Ord tilbage.

Orl. Der staaer jeg i een herlig Naade/ jeg har
à partè satt dette gamle Huus i fuld Brand / og har
ikke een Taar Vand/ at slucke det med.

Doris. Men! hvad seer jeg/ ere vi begge bedrag-
ne? Madame, tager Ederi agt / hvorvidt I
gaaer/ denne Person er icke Leandre.

Lucia. Er det icke Leandre, saa er det een af hands
Kion/der kandskee meere fortienet at elstes end
band. Denne er saa artig/ saa yndig/saa om-
gænglig/ som Leandre kandskee aldrig bliver.
[Doris tar Orlando om Hovedet og kyf-
fer hende. Lucia kysser Melisantes:]

Dem. (bagved) So jeg er vaagen/ det er siæert;
Jeg fand see min Kone/ min Pige/ mig selv/
og 2 fremmede Mands Personer/ dend Sag
vil straffes/ jeg vil hente min Dold. (abit.)

Doris. Jeg hør noget rør sig i Sengenammeret;
Jæ vil jeg haabes vor Fader er vaagen.

Lucia. Himmelen gøre mig icke saa u lycksalig.
Doris, see eengang ad. (Doris abit.)

Scen. 7.

Lucia. Melisantes. Orlando.
Lucia. Jeg frygter for een stor Banlycke / der o-
verhænger os / dersom min Mand finder
os her.

Hvor

Meliss. Hvorfor vil I frygte for een Banlykke / hvilden I fand indgaae / oc hvorfor vil I icke betiere Eder af Længeligheden / som I har i Hænderne?

Lucia. Min Skyldighed mod min Mand beder mig bie.

Meliss. Eders Attraae til Frihed beder Eder gaae.

Lucia. Her er jo min arrest.

Meliss. Der er jo ier Frihed.

Lucia. Men hvad vil vel Verden fælde for een Dom over mig?

Meliss. De vil sige I har giordt uret / og dog tænke / at I har giordt ret.

Lucia. Saa overleverer jeg mig da i eders Hænder: Været dend Perseus, der løser Andromedam fra Klippen / oc tilfæle frelser hende fra Dragen.

Scen: 8.

Lucia. Melissantes. Orlando. Doris.

Doris. Huer det for sildig at undviige / dend gamle Her vaagen og paa veye herhid / hand hender os vist nock ind / og saa gaaer det ilde til.

Orl. Der staaer vi i een herlig Maade.

Doris. Erinder I toe ind i dette Cammers / til videre Besked / (Orlando, Melissantes a-beunt.) Vi andre vil icke lade os mercke med noget / men see / om vi fand lyve ham for.

Lucia. Det vil visselig være / ellers ere vi begge om een Hals.

Doris. Der kommer hand alt.

Scen.

Scen. 9.

Lucia. Demophon med Dolfen.
Doris.

Dem. (à parte.) Jeg er bedraget/ det er vist nok.
Til hvad nytte haver ald denne Forsigtighed
været. Hvortil disse ludeiser/ Begge oc
Stænger/ ald denne kostelige Bygning har
een lætsfærdig Tastes Utrøstak fordervet.
Ald Umage er forgæves/ ald Omkostning er
spildt; Men jeg vil forstille mig for at ud-
locke dem. [til Lucia.] hvor estu mit Barn/
oc hvad gjør du her ude?

Lucia. Jeg syntes der var een Alarm/ ligesom der
kunde være Gld løs i Naboelavet/ og da jeg
icke kunde faae Eder vangen/ gik jeg ud/ for
at vide hvad det var; Men jeg troer det har
været nogle fulde Gold/ thi nu er det stille.

Doris. [à parte.] Dend Løgn fik hun snart udi
een Hast opdigtet

Dem. Giv mig din Haand.

Lucia. Bevare mig vel min Mand! Eders Siun
kommer mig saa underlig for/ I seer ret ilde ud.
[der settes een Stoel til ham]

Dem. Jeg er icke heller ret vel/ jeg vognede op i
Forstræffelse/ oc jeg troar jeg dør snart. Mit
Tineglas er nok meest udrunden/ oc du bli-
ver snart fri for mig.

Alch

Lucia. Ach! min hierte Mand! det Ord fand alleene slaae mig ihjel: Dersom J døer/ saa lever jeg icke længe/ det er vist nock.

Doris. [a parte.] Der seer J een fuldkommen Beskrivning paa unge Koner/ som hyttle for gamle Mænd.

Dem. (à parte.) Hvor sneedig hun veed at forestelle sig.

Lucra. Min Engel/ mig synes eders Sind er illo gesaavel upasselig/ som Jer Legeme; Jeg ønskede jeg var saa lydelig/ at curere dem begge. Hvorledes befinder J eder? Hvari bestaaer Eders Behyrning?

Dem. Det er paa Tide at der gaar Bud efter din Fader. Jeg vilde nock tale med ham.

Lucia. (til Doris.) Jeg er bange/ vi har forglivet ham.

Doris. Det skal jeg svare til.

Dem. Ach Qvindsold! ald vor Livstid seer vi Eder igiennem een Riffert/ hvor vi ansee Eder med Forlystelse/ men derudi ere vi som Børn/ der forliebe sig i Duffer. Vender vi Rifferten om/ og seer Eder enten nær hos/ eller med bare Øyen/ saa seer vi Forsængelighed/ Utroskab og saadanne flere Laster i Følge; Maa vi da icke billig forstræckes for det vi til forn har elsket.

Lucia. Dend Tale fand jeg icke forstaae.

Dend

Doris. Dend kommer ikke meere herved end stert
intet.

Dem. Jeg skal forklare Eder dend tydeligere
ret nu.

Scen. IO.

Lucia. Demophon. Doris. Har-
pagon, Florida. Flo-
rentinus.

Harp. Det begriber jeg ikke/ hands Dørre er aab-
ne/ oc det om Natten. Det er noget us-
ædvanligt.

Lucia. Min Hierte Fader/nu vilde vi just sende
Bud efter Eder/ min Mand er nylig bleven
dødelig syg.

Dem. J erindrer Eder vel/ min fæere Svigers-
fader/ med hvad Benstab J overleverede mig
eders Daatter til Egtfælle. Med hvad Fors-
nyelse jeg samme Tid tog imod hende. E-
der er ikke heller ubekiendt/ med hvad Forsig-
tighed jeg har bevaret hende/ dog ikke uden til
Naade. Thi jeg har forundt hende alting/u-
den alleene at omgaaes med dend lastefulde
Verden.

Doris. (à parte) Fortalen er ziirlig nok/ men paa
det sidste bliver her/ vist nok Sanreyer af/ det
slinger saledes for mine Øren.

Dette

Dem. Dette Gruentimmer er fød til Verden for at
forstyrre min Roelighed / ja borttage mit Liv.
Jeg sandt hende rett nys i een ung Karls Arm/
som nu er indluffet i denne bandsatte Qvindes
Kammers.

Lucia. Dersom jeg nogen Tid = = =

Dem. Jeg vil icke have / at i skal bekiende for mig
alle de Forpligtelser som I hemmelig har giordt
hinanden.

Lucia. Ved alt det som kyst og sandfærdigt = = =

Dem. Sværg icke. Jeg icke dend Synd til din Fors-
ømmelse : Her er aabenbare Beviis nok /
mand fand kunns lucke Cammeret op.

Scen: II:

Orlando. Melissantes. Forrige.

Florent. lucker Cammeret op.

Flor. Himmel! er det jer / hvad gier I her?

Orl. Lier med det I veed / og lader os see hvad
der bliver af.

Harp. Her gaaer Syn for Sagn. Erinder kunns
hid og forsvarer eder om I kand.

Dem. Jeg anklager ingen uden mig selv. Jeg
burde jeg Narr / ja jeg Narr burde at have be-
tænkt / hvor stridig denne Piges 15 Aar ere is-
mod mine 60 Aar. Jeg har som een Silkes-
Orm spunden min egen Liigfiste / det faar at væ-
re min Straf.

O skaf

Harp.

O Stackels Demophon!

Dem.

Yncker mig icke/ jeg er icke Ynckelighed værd/
hvi var jeg saa gal/ og vilde være flaaagere/ end
ald Verden for mig har været; Mon jeg icke
er selv Skyld/ i ald dend Utrofskab/ som Lucia
har beviist mig.

Meliss.

Lucia er Eder icke utroe/ uden i Eders Brans-
ge Mistancke hun er dydigere end J veed/ men
J er daarliger end J selv troer/ at J indbilder E-
der selv at have Horn som een Buck/ da dog Na-
turen har dannet Eder foruden.

Dem.

Denne Forklaring er for nærgaaendes lad
mig straffe saadan Driftighed. [Trecker
Dolcken, og løber efter Melissantes, som
retirerer sig til Harpagon med et Knæfald,
og i det samme taber Paruquen.]

Meliss.

Ach! frels mig min Herre. Jeg er Ficti-
tia Eders Daatter/ vil J tillade/ at jeg skal
myrdes.

Dem.]

Luc.]

Dor.]

Flor.]

Harp.]

Fictitia?

Ga visselig er det min Daatter. Dobbelt Lyl-
salighed for mig/ at faae to af mine Børn igien
paa eengang.

Dem.

Rom da Lucia, kom i mine Arme. Siden
jeg seer/ hvor unyttige Laase/ Stænger og Muu-
re ere/ vil jeg demolere dem/ og ald min Mis-
tancke tillige. Du skal herester hos mig nyde ald
stikkelig Frihed/ og jeg fortryder dend haarde
Medfart/ som jeg har brugt.

Scen.

Scen. 12.

Lucia. Demophon. Harpagon. Doris.
Florida. Florentinus. Meliffantes.
Orlando. Leandre.
Crispin.

Leand. **H**vad skal jeg troe dette Møde betyder;
Skulle de vel legge Raad op imod vor
Komme.

Crisp. **K**and nok være. Unge Koner ere icke al-
tid ved et Sind. Kandskee Lucia har be-
tænkt sig / og aabenbaret sin Mand ald vor
Anslag / men det vil endda intet sige / saa læn-
ge Dørren er Puns aaben.

Leand. **L**ader os lystre efter hvad passerer.
Dem. **D**ig alleene / Søster Fictitia! har jeg at
tæke for min Cuur men det var et desperat
remedium.

Leand. **H**vad hør jeg? Søster Fictitia! **L**ader
er ingen Tvivl paa længere / at det er jo hende /
jeg seer hende med opladte Øyen og tillige
med Fornøjelse.

Orl. **E**nd du Crispin vil du vel antage mig for
Dorinde.

Crisp. **H**vem der Puns havde vist saa meget før /
saa kunde mand rigtig faaet sig et Kys iblant
og det ganske usfortænt.

Leand. **L**igesom J aabenbarer for Verden at væ-
re Fictitia, saa aabenbarer jeg nu for Eder
mit Hjerre / og forsikrer med ald dend Bes-
kræftelse J maatte forlange / at jeg ingen i Ver-
den

- den elsker over jer. Og denne min Lyckſaligheds Guldkønnenhed fattes intet uden eders ja.
- Meliff.** Det var Kierlighed til Eder/ der kom mig til at flygte fra min Fader/og at omſkiſte mine Klæder. Men ſeer mig icke ſaa vandelmodig an/ at jeg ſkulle omſkiſte mit Hiertelag til eder. Jeg vil icke ſette mig imod det Egteſkab ſom Landſtee er ſluttet i Himmelen.
- Leand.** I veed ja nock at erindre eder/ at jeg har begierdt denne eders Daatter af eder/ Er I nu af andre Tancker end tilforn?
- Harp.** Dend hemmelig Sorg jeg har haft for min Daatter/ var ſtoor Straf nok for min Uforſtand/ derfor vilde I nu forlade mig den/oc være forſickret/ at jeg intet heller ſeer / end denne Samling med jer og min Daatter.
- Lucia.** Bliver der ſluttet Giſtermaal imellem min Søſter og Leandre?
- Harp.** Icke det alleenſte / men Florida er og forlovet med Florentinus.
- Lucia.** Da er dette dend gladeligſte Aften jeg nogen Tid har oplevet.
- Dem.** Gra denne Dag ſkal jeg Datere min Brøſlupsdag/ thi jeg ſpaar mig ſelv/ at mit Giſtermaal Eſterdags bliver lykkelig.
- Criſp.** Hvem der nu icke kan begribe/ hvorfor Fittitia icke havde Courage at ſlaaes/ hand kienner icke et Gruentimmers Naturel.
- Orl.** Og det var juſt Marsagen/ hvorfor Dorinde icke kunde ægte Doris.
- Flor.** Velkommen Søſter fra din Pillegangs Gang;

Gang; I hvor stor Forstiel der end var i mellem vore Sind / saa treffer vi dog begge her udi Gifftermåls Centro.

Crisp. Det kommer altsammen deraf / at Naturen gaaer over Optugtelsen.

Dem. Er der nogen / som har Marsag at sige det / da har jeg givet Lære = Penge frem / for alle andre.

Doris. Det kand være ligemeget / hvem der har størst Marsag af eder. Ald Verden seer dog daglig / at det er sandt.

End Frihed som Moliere har havt hos
dend uparathiſſe Verden, icke at blive
lastet, fordi hand, ved at ſkrive de Co-
mœdier om GNIEREN og SCAPIN, har benyttet
ſig dend ſtørſte Deel af de tvende latiniſke Co-
mœdie-ſkrivere Terentio og Plauto; dend
ſamme Frihed udbeder Auctor ſig hos dend
gunſtige Læſere, og til Forſickring, at hand ic-
ke agter, at erhverve Noes af andres Arbeide,
ſaa henviſer hand læſeren til dend Engeliſke
Comœdie kaldet A genoreus Hoſband, for at
kunde uparathiſſ ſkionne, hvorvidt mand
ſig deraf har betient, ved dette Stue-
ſpils Forfærdigelse.

os
be
o-
tet
o-
nd
nd
if
de,
ffe
at

